CULTUUR FORUM
AARDENBURG

Jaarverslag 2024

Vastgesteld in de bestuursvergadering van 15-05-2025

Stichting Cultuurforum Aardenburg

Correspondentieadres: Sint-Bavostraat 3
4527 CJ Aardenburg
+31 (0)117 492888

IBAN: NL47 RABO 0133 3700 38
KvK 58954058
BTW nr. NL853252701B02

Bezoekadres:
Sint Bavostraat 3
4527 CJ Aardenburg

info@cultuurforumaardenburg.nl www.cultuurforumaardenburg.nl
Facebook, Instagram, YouTube en TikTok: Cultuurforum Aardenburg

Inhoud

Inleiding 1
2 Governance Code Cultuur 8
3 Diversiteit en Inclusie 8
4 Ethische Code 8
5 Verbouwing 8
5.1 Overleg gemeente Sluis – Stichting Cultuurforum Aardenburg 8
5.2 Aanpassingen plein tussen het museum en de kerk 8
6 Bestuur 8
6.1 Bestuurssamenstelling per 31 december 2024 9
6.2 Nevenfuncties 9
6.3 Bestuursvergaderingen 9
6.4 Nieuwe secretaris 9
7 Directie 9
7.1 Bestuur - directie 9
7.2 Mandatering directie 9
7.3 Vrijwilligers 10
7.3.1 werkgroepen 10
7.3.2 Vrijwilligersuitjes en -bijeenkomsten 10
7.3.3 Uitleen vrijwilligers aan museum Het Belfort 11
8 Conservator 11
8.1 Nieuwe inzichten voor de (her)inrichting van de middeleeuwse tentoonstelling 11
9 Collectie 11
9.1 Stand van zaken collectieregistratie 12
9.1.1 Voorstel voor aanpassen van de Romeinse collectie 12
9.1.2 Nieuwe inzichten 12
9.1.3 Schenkingen 12
9.1.4 Aanpassingen vitrines en Romeinse tentoonstelling 13
9.2 Onderzoek naar de collectie 13
9.2.1 Geologisch onderzoek op beeldfragmenten 13
9.2.2 Iconografisch onderzoek op beeldfragmenten 13
9.2.3 Natuursteenonderzoek in de Sint-Baafskerk van Aardenburg 13
9.2.4 Wetenschapscommunicatie, valorisatie en publieksbereik 14
9.2.4.1 Communicatie over het geologisch en iconografisch onderzoek 14
9.2.4.2 Communicatie over de resultaten van het natuursteenonderzoek 14
10 Onderzoek door externe partijen 15
10.1 Archeohotspot 15

10.2 Het stimuleren van archeologisch onderzoek in Aardenburg 15
10.3 Passieve klimaatbeheersing 15
11 Publieksactiviteiten 16
11.1 Themadag 16
11.2 Thema-activiteiten – 80 jaar vrijheid 17
11.3 Aanbod voor groepsbezoeken 17
11.3.1 Rondleidingen in het museum 17
11.3.2 Gidsengilde Aardenburg: stads- en themawandelingen 17
11.4 Wisseltentoonstellingen 18
11.4.2 WOII in kleur 19
11.4.3 Geplande wisseltentoonstellingen 2025 19
11.4.4. Geplande wisseltentoonstellingen 2026 19
11.4.5 Geplande wisseltentoonstellingen 2027 19
11.5 Nationaal georiënteerde evenementen 19
11.5.1 Nationale Archeologiedagen 19
11.5.2 Open Monumentendag 19
11.5.3. Moederdagactie 20
11.6 Internationaal georiënteerde evenementen 20
11.6.1 Uit in de Zwinstreek 20
11.7 Cursussen, workshops en activiteiten 20
11.7.1 Cursussen en workshops voor volwassenen 20
11.7.2 Cursussen en workshops voor kinderen 20
11.7.3 Museum als inspirerende gastlocatie voor kinderactiviteiten 21
11.7.4 Het museum als gastlocatie voor feestelijke openingen 21
11.7.5 Het museum als gastlocatie voor persreizen 21
11.7.6 Het museum als inspirerende gastlocatie voor regiomarketing in de Zwinstreek 21
11.7.7 Faciliteiten voor derden beschikbaar stellen 21
12 Educatie 21
12.1 Lessen voor het basisonderwijs 21
12.2 Lessen voor het middelbaaronderwijs 22
12.2.1 Speuren naar het Romeinse verleden van Aardenburg 22
12.2.2 Speurtocht door de stad 22
12.3 Overzicht schoolbezoeken 22
12.4 Stagiaires 22
12.5 Personeel- en vrijwilligerseducatie 22
12.6 Informatieve bijeenkomsten 23
13 Public relations, marketing en communicatie 23

13.1.1 Managementrapportages 23
13.1.1.1 Focus op digitale marketing en communicatie 24
13.1.1.2 Actieplan 24
13.1.1.3 Resultaten 24
13.1.2 Strategisch plan PR-werkgroep 2025 24
13.2 NEOS beurs Gent 25
13.3 Toeristische Informatie en Gastheerschap 25
13.4 Erfgoedvrijwilligersprijs 25
14 De digitale transformatie 27
14.1 Digitale bedrijfsvoering 27
14.1.2 Data gedreven besluitvorming 29
14.2 Het ontwikkelen van een digitale strategie 29
15 Samenwerkingen 29
15.1 De Vereniging Musea West Zeeuws-Vlaanderen (VMWZV) 29
15.2 Naar een toekomstbestendig museumbestel 29
15.3 Museale samenwerkingen 30
15.3.1 Romeins Archeologisch Museum (RAM) Oudenburg (BE) 30
15.3.2 Museum het Belfort Sluis – bidbook 30
15.3.3 Musea in Zeeuws-Vlaanderen 30
15.4 (Grensoverschrijdend) samenwerken met erfgoedinstellingen 31
15.4.1 Erfgoed Zeeland – Archeohotspot 31
15.4.2 Raakvlak (Brugge) – Zwinstrandarcheologie 31
15.4.3 Landschapspark Zwinstreek 31
15.5 Samenwerken met maatschappelijke organisaties 31
15.5.1 Amplooi – Re-integratie 32
15.5.2 JOTA – Verheugenisrondleidingen 32
16 Financiën 32
16.1 Bezoekersaantallen 32
16.2 Museumwinkel, museumcafé en Romeinse lunch 33
16.3 Fondsenwerving 33
16.4 Sponsoring 33
16.5 Donaties 33
Bijlage I Nevenfuncties bestuur 34
Bijlage II opleidingen en cursussen 2024 35
Bijlage III overzicht informatieve bijeenkomsten 36
Bijlage IV groepsbezoeken 37
Bijlage V: overzicht schoolbezoeken 2024 39

Bijlage VI Eindrapportage Gidsengilde 2024 40
Bijlage VII: resultaten werkgroep PR, marketing en communicatie 42
Bijlage VIII: overzicht bezoekersaantallen 2024 45
Bijlage IX Balans 51

Inleiding

Na de opening van het museum in mei 2023 is het verslagjaar 2024 het eerste jaar waarin het museum het jaar rond open was.
Het voorliggende jaarverslag is uitvoerig en bevat naast een overzicht van gebeurtenissen in 2024 ook doorkijkjes naar de toekomst. Eenmaal ingezet beleid blijft immers niet beperkt tot een jaar. We trachten grip te krijgen op factoren die tot succes leiden. Het vergt veel aandacht, dit jaarverslag is er een weergave van.

In het verslagjaar is er veel gebeurd. Hoogtepunten waren de tentoonstelling WOII in kleur, de nationale Erfgoedvrijwilligersprijs en de archeologiedag. Daarnaast waren er nog tal van momenten waarop het Cultuurforum Aardenburg kan terugzien. In het verslag wordt er uitgebreid bij stilgestaan.

Het Cultuurforum mag zich verheugen in een grote groep zeer gemotiveerde vrijwilligers. Vrijwilligers, vaak gepensioneerd en met diverse achtergrond. Het zijn deze vrijwilligers die kennis en ervaring binnenbrengen zonder wie het museum niet kan functioneren. Geleidelijk vormt zich ook een heel netwerk van deskundigen en verwante organisatie waarmee samengewerkt wordt. Ook het publiek is betrokken en we zien dat steeds meer mensen het museum volgen en een warm hart toedragen. En dan is er natuurlijk onze directeur Jill Schelleman, al wil ze zo niet aangesproken worden, een duizendpoot die van veel markten thuis is en iedereen weet mee te nemen in het bedrijf dat museum heet.

Nieuwe ontwikkelingen zijn er ook. De gemeente Sluis telt met 25.000 inwoners 11 musea waarvan 4 gecertificeerd door de Museumvereninging. Na oprichting van de Vereniging Musea West-Zeeuws-Vlaanderen in december 2021 waarin de musea samenwerken op gebied van PR en educatie, is in 2024 een vervolg gegeven op de door de gemeente vastgestelde Visie Musea (maart 2021). Adviesbureau BMC uit Amersfoort kreeg opdracht om de visie een vervolg te geven in een studie naar een bestendige toekomst voor musea binnen de gemeente Sluis. In het rapport dat in samenwerking met de musea tot stand is gekomen, wordt geadviseerd de gecertificeerde musea in een overkoepelende stichting te verenigen en verder te professionaliseren door het aantal beroepskrachten uit te breiden en daarbij te streven naar specialisatie op verschillend aandachtsgebieden. De huidige stichtingen van gecertificeerde musea blijven bestaan en zullen lokaal doen wat lokaal gedaan moet worden.

In december 2024 heeft de gemeenteraad de aanbevelingen overgenomen in een Beleidsplan Musea Sluis. Gestreefd wordt dat de nieuwe stichting Musea Sluis (werktitel) per 1 januari 2026 functioneert.

Het bestuur

Aan dit jaarverslag hebben bijgedragen: Anita Buijze, Dante de Ruijsscher, Ewald de Backere Michael van Bellegem en Robert van Dierendonck

2 Governance Code Cultuur.

De Stichting Cultuurforum Aardenburg past de principes van de Governance Code Cultuur toe. In de volgende hoofdstukken worden naast algemene zaken de toepassing van de verschillende principes nader toegelicht.

3 Diversiteit en Inclusie.

De visie diversiteit en inclusie is opgesteld en wordt in de praktijk toegepast. Op de algemene vrijwilligersbijeenkomsten wordt de visie bij herhaling toegelicht door de voorzitter van het bestuur. De visie heeft ertoe geleid dat het vrijwilligers- en medewerkersbestand bestaat uit een diverse groep mensen die een afspiegeling vormen van de huidige West-Zeeuws-Vlaamse samenleving. De jongste vrijwilliger is 13 jaar en de oudste 80 jaar. Verschillende werkgroepen zijn actief waaraan vrijwilligers deelnemen, ideeën kunnen aandragen en op die wijze betrokken worden in de bedrijfsvoering en besluitvorming.

4 Ethische Code

Voor de organisatie, het beheer van de collectie en presentatie handelt de stichting volgens de uitgangspunten van de Ethische Code Musea en hanteert het museum het motto ‘duurzaam exposeren’.

5 Verbouwing

Op de zolderverdieping is gewerkt aan een opslag- en kantoorruimte. De gemeente Sluis is, in het kader van de verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed, gevraagd om het dak van het gebouw te isoleren zodat de ruimte gebruikt kan worden voor workshops of vergaderruimte.

5.1 Overleg gemeente Sluis – Stichting Cultuurforum Aardenburg

Regelmatig wordt overleg gevoerd met de gemeente over de bouwkundige – en museale zaken. Vaste gesprekpartners waren:

- Burgermeester M. Vermue;
- Wethouder P. van de Vijver – van Deursen, portefeuillehouder cultuur;
- P. Keijmel, projectleider gemeente Sluis;
- B. Groosman- Goedegebuur. Team Beleid Kunst en Cultuur gemeente Sluis;
- Leden van het dagelijks bestuur van het Cultuurforum Aardenburg.

De groep werd, afhankelijk van de agenda, uitgebreid met andere bestuursleden en/of deskundigen.

5.2 Aanpassingen plein tussen het museum en de kerk

Driemaandelijks wordt overleg gevoerd met de gemeente over het aanpassen van het terrein tussen de kerk en het museum. Ook de (her)inrichting van de middeleeuwse tentoonstelling op de eerste verdieping wordt regelmatig besproken. Besloten werd om de o iciële opening van het museum uit te stellen tot het plein tussen de kerk en het museum is opgeknapt en de middeleeuwse tentoonstelling is gerealiseerd.

6 Bestuur

Het stichtingsbestuur bestaat uit tien leden. Het dagelijks bestuur bestaat uit voorzitter Steve Martin, secretaris Jan Ruesen en penningmeester Wim Westphaal.

6.1 Bestuurssamenstelling per 31 december 2024

	Datum	Uittredend	Herbenoeming	Uittredend
Dhr S.H. Martin	20-11-2020	20-11-2022	09-02-2023	20-11-2026
Mw. A.M. Boeije	26-11-2020	26-11-2024	10-10-2024	26-11-2028
Dhr. W.F. Westphaal	07-10-2013	07-10-2022	06-10-2022	07-10-2026
Dhr. D.M. de Pooter	26-11-2020	20-11-2023	12-10-2024	20-11-2027
Dhr. A.R. Bauwens	19-04-2021	19-04-2023	13-04-2023	19-04-2027
Mw. M.T. van Nieuwkoop	26-11-2020	19-04-2023	13-04-2023	19-04-2027
Mw. D. Bakkers	26-11-2020	26-11-2024	12-10-2023	26-11-2027
Dhr. A. Groosman	19-04-2021	19-04-2025		
Dhr. W. de Stigter	26-11-2020	26-11-2022	09-02-2023	26-11-2026
Dhr. J. Ruesen	09-05-2024	09-05-2028		

6.2 Nevenfuncties

In bijlage I worden de nevenfuncties van de bestuursleden vermeld. Geen van de nevenfuncties leidt tot een belangenconflict met de activiteiten van de stichting.

6.3 Bestuursvergaderingen

In het verslagjaar kwam het bestuur, met uitzondering van de maanden juli en augustus, maandelijks bijeen. Vaste agendapunten waren voortgang van de herinrichting van het plein tussen de kerk en het museum, het ontwikkelen van de middeleeuwse tentoonstelling, het nieuwe museumbeleid van de gemeente Sluis, de nieuwe uitvoeringsagenda cultuur en erfgoed van Provincie Zeeland, de verhuis van het gemeentelijk archief in Oostburg, fondsenwerving, sponsoring, en het ontwikkelen van educatieve programma's en publieksactiviteiten.

6.4 Nieuwe secretaris

In mei 2024 heeft secretaris mw. Angela Boeije het stokje overgedragen aan dhr. Jan Ruesen. Om de processen binnen de bedrijfsvoering te optimaliseren en om duurzaam en digitaal te archiveren is besloten over te stappen van Microsoft OneDrive naar Google Workspace. Argumenten hiervoor zijn; de betere zakelijke functionaliteit, gratis dataopslag en meer efficiëntie om als team samen te werken. Google stelt 100TB beschikbaar voor non-profitorganisaties en daarnaast worden kosten bespaard door over te stappen naar Google Mail. Tenslotte is de website naar de omgeving van Utility in Oostburg gemigreerd om snelle IT-service en onderhoud aan de website te borgen.

7 Directie

De dagelijkse leiding van de organisatie is in handen van de museummanager. De manager is aangesteld in een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd. De Museum cao is van toepassing.

7.1 Bestuur - directie

Wekelijks is er overleg tussen manager en het dagelijks bestuur. Het overleg heeft betrekking op de dagelijkse gang van zaken, voortgang van vastgestelde beleidsplannen, ontwikkelingen, overleg met derden en de agenda van de bestuursvergaderingen. De manager is bij de bestuursvergaderingen aanwezig en notuleert.

7.2 Mandatering directie

De directe verantwoordelijkheid voor de financiële gang van zaken berust bij de penningmeester van het bestuur die de boekhouding voert in Excel. Secretaris Jan Ruesen en de manager zijn in 2023 gestart

met het digitale boekhoudprogramma e-Boekhouden. De overstap naar een digitaal boekhoudprogramma is onderdeel van de digitale procesoptimalisatie met als doel efficiënter en effectiever te werken. Inmiddels is er een volledig boekjaar met het programma gewerkt en kan er geëvalueerd worden of het programma voldoet aan de behoeften van het museum als kleine onderneming.

7.3 Vrijwilligers

Vrijwilligers vormen de basis waarop de organisatie functioneert. Iedere vrijwilliger brengt kennis, ervaring en kwaliteiten mee. Hun inbreng is dan ook enorm belangrijk. Er vindt regelmatig (bijna wekelijks) overleg plaats met betrokken vrijwilligers.

7.3.1 werkgroepen

In 2024 groeide de groep vrijwilligers uit naar 45 personen, kwam er meer structuur door het ontstaan of verder uitbouwen van werkgroepen, bestaande uit:
Werkgroep educatie
Werkgroep activiteiten en events
Werkgroep klusjes
Werkgroep boekhouding
Werkgroep interieurverzorging
Werkgroep fondsenwerving
Werkgroep PR, communicatie en marketing
Werkgroep stadsgidsen, Gidsengilde Aardenburg
Werkgroep museumgidsen
Werkgroep gastvrouwen en -heren
Werkgroep projectmanagement
Werkgroep tentoonstellingen
Werkgroep collectiebeheer

7.3.2 Vrijwilligersuitjes en -bijeenkomsten

Hoofddoel van de vrijwilligersbijeenkomsten is een gezellig samen zijn en het beter leren kennen van alle betrokken vrijwilligers. Daarnaast maken we van de mogelijkheid gebruik om het beleid toe te lichten en ideeën en verbeterpunten te bespreken.

Interne bijeenkomsten	Besproken beleidsdocumenten
21/02/2024 algemene vrijwilligersbijeenkomst	Vrijwilligersbeleid
09/04/2024 baliemedewerkers	Fair Practice code
23/04/2024 AED training	Calamiteitenplan en ontruiming
13/08/2024 algemene vrijwilligersbijeenkomst	D&I
Interne bijeenkomsten	Besproken beleidsdocumenten
22/10/2024 baliemedewerkers	Bezoekvoorwaarden
16/12/2024 BHV	Calamiteiten en ontruimingsplan + oefening
Maandelijks	Overleg Gidsengilde Aardenburg

Vrijwilligersuitjes	
13/08/2024	Tuinfeest
31/08/2024	Uitstap naar Forum Antique de Bavay
13/12/2024	Mauritshuis Den Haag, Erfgoedvrijwilligersprijs
16/12/2024	Kerstborrel

Vanaf november	Iedere laatste vrijdag van de maand borrelmoment op vrijdagmiddag

7.3.3 Uitleen vrijwilligers aan museum Het Belfort

Ook in 2024 zijn er het hele jaar rond vrijwilligers van het Cultuurforum betrokken geweest als gastheren en -vrouwen bij museum het Belfort in Sluis.

8 Conservator

Vrijwillig conservator Dante de Ruijsscher heeft zijn doctorraadsonderzoek 'Rodenburg, een landschapsarcheologisch onderzoek naar vroege stadsontwikkeling in de Zwinregio (Aardenburg, Provincie Zeeland, Nederland, CA 300 – 11 A.D.)' aan de Universiteit van Gent afgerond. De nieuwe inzichten uit het onderzoek zullen worden meegenomen in de nieuw in te richten middeleeuwse afdeling van het museum.

8.1 Nieuwe inzichten voor de (her)inrichting van de middeleeuwse tentoonstelling

Dante de Ruijsscher heeft onderzoek gedaan naar de periode tussen het vertrek van de Romeinen rond ca. 300 n. Chr. tot de start van de bloei van Aardenburg als middeleeuwse stad rond ca. 1100 n. Chr. Zijn dissertatie bestaat uit drie stappen: (1) Verzameling van alle beschikbare informatie uit geschreven bronnen; (2) Uitwerking van oude opgravingsresultaten;
(3) Uitwerking van nieuw veldwerk in en rond Aardenburg. Dit veldwerk bestond uit veldkarteringen (het documenteren van dateerbaar vondstmateriaal dat is boven geploegd op akkers), geofysisch onderzoek (het documenteren van de elektrische geleidbaarheid en magnetische gevoeligheid van de bodem), en een onderzoek van de bodemopbouw door middel van handmatige boringen. Op basis van deze resultaten kon de evolutie van het landschap en de plaats van de mens daarin worden gereconstrueerd.

De belangrijkste resultaten:
Het Romeinse fort lag naast een getijdengeul die in eerste instantie de plaats bereikbaar zal hebben gemaakt voor scheepvaart. Vanuit deze geul overstroomde het landschap steeds frequenter, waardoor de omgeving van het fort minder aantrekkelijk werd voor bewoning in de laat-Romeinse periode.

Tijdens de Merovingische periode en vroege Karolingische periode was het voormalige Romeinse fort waarschijnlijk een plaats waar mensen uit de nabije omtrek werden begraven. Hierop duiden diverse grafgiften en skeletten uit die tijd. Het skelet 'Brammetje', tentoongesteld in het museum, in eerste instantie aangezien voor een Germaanse krijger, bleek na koolstofdatering uit de 7e of 8e eeuw afkomstig. Hij kwam volgens isotopenonderzoek uit de binnenlanden van Europa.

Tijdens de late Karolingische periode werd het Romeinse fort wederom als verdedigingswerk gebruikt. Een waterput, verdedigingsgracht en verschillende afvalkuilen duiden op meer permanente bewoning. Net als in Brugge en Gent was er sprake van een onderverdeling tussen de grafelijke burcht (voormalige Romeinse fort), aangeduid als "Burg", en de versterkte nederzetting ernaast, de "Oude Burg".

Vanaf de 10e eeuw ontwikkelde Aardenburg zich tot een nederzetting van stedelijke aard. Het voormalige Romeinse fort werd afgebroken en het terrein werd verschillende malen genivelleerd en opgehoogd om uitbreiding van de nederzetting mogelijk te maken.

9 Collectie

Museumcollecties veranderen. Er komen nieuwe objecten bij door archeologisch onderzoek, er worden objecten aan het museum geschonken of objecten worden verplaatst of afgestoten. Veel werkprocessen

zijn binnen het museum dan ook voortdurend in beweging. De registratie van de collectie is een voorbeeld van een proces dat altijd in beweging blijft.

9.1 Stand van zaken collectieregistratie

Bij aanvang van de bruikleen van de objecten (mei 2023) in de huidige collectie waren deze voorzien van een basisregistratie in de museumdatabase Atlantis middels een datadump van gegevens uit het Zeeuws Archeologisch Depot (ZAD). De beschrijvingen waren voor een juiste en goede registratie onvolledig, vaak verouderd en soms geheel onjuist. Door vrijwilliger archeoloog Robert van Dierendonck wordt ieder object opnieuw bestudeerd en met gebruikmaking van de termen uit de landelijke Archeologische Basis Registratie (ABR) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en de meest recente wetenschappelijke literatuur eenduidig beschreven en op niveau gebracht. Op dit moment zijn 404 van de 451 in de Atlantis-database aanwezige objecten geheel geregistreerd (89,6%). De 47 nog te registreren objecten betreffen allen objecten van aardewerk die wat meer studie vergen om tot een correcte beschrijving te komen.

9.1.1 Voorstel voor aanpassen van de Romeinse collectie

Tijdens de registratie is opgemerkt dat de huidige selectie van objecten regelmatig geen recht doet aan wat er in Aardenburg gevonden is en wat er bekend is (bij Robert). Van sommige objecten is het meer van hetzelfde, terwijl andere voor Aardenburg kenmerkende objecten ontbreken. Hierover is overleg geweest met manager en bestuursleden.
Afgesproken is dat de registratie van het huidige bestand in 2025 wordt afgerond. Er wordt een inventarisatie gemaakt van objecten die terug kunnen naar het depot en objecten die in aanmerking komen voor opname in de expositie om zo de kennis van Romeins Aardenburg te verrijken.

Wanneer de nieuwe objecten in bruikleen zijn verkregen en de bruikleen volledig kloppend is gemaakt, moeten de nieuwe objecten nog op dezelfde wijze als hierboven beschreven worden geregistreerd. In principe is de registratie van de Romeinse afdeling dan volledig afgerond.

9.1.2 Nieuwe inzichten

De inventarisatie van de collectie heeft een aantal verrassingen gebracht. Zo blijkt, nog in een recent verschenen publicatie een als benen lepel beschreven object (nog), geen lepel te zijn, maar een halffabricaat voor een lepel die niet is afgemaakt omdat de steel bij bewerking is gebroken. En zijn de twee passende mallen voor een klein vogelfiguur wel gepubliceerd, maar heeft de auteur Van Boekel niet gezien dat de mallen zijn gemaakt van twee fragmenten van twee verschillende bakstenen objecten, vermoedelijk dakpannen.

9.1.3 Schenkingen

Het Cultuurforum heeft in 2024 enkele schenkingen ontvangen voor zowel de Romeinse als de middeleeuwse afdeling. De opmerkelijkste schenking kwam dit jaar van over zee. Mw. Brooks uit San Francisco schonk een tekening aan het museum. Deze tekening kreeg haar vader van Jan van Hinte voor zijn hulp bij opgravingen in Aardenburg in de jaren 50 van de vorige eeuw. Ook het Romeins aardewerk en een fragment van een (vermoedelijk) middeleeuws beeld dat na ploegwerkzaamheden is gevonden op de West-Zeeuws-Vlaamse akkers is het vermelden waard. Omdat het museum met regelmaat schenkingen ontvangt, heeft het bestuur besloten een collectie in eigen beheer te starten. Oud provinciaal archeoloog Robert van Dierendonck heeft aangeboden om als adviseur te fungeren in het aannemen, afstoten en beheren van de eigen collectie.

9.1.4 Aanpassingen vitrines en Romeinse tentoonstelling

Enkele vitrines waar bot en metalen bijeen liggen zijn op advies van de depotbeheerder van Erfgoed Zeeland aangepast. Bot moet onder andere klimatologische omstandigheden tentoongesteld worden dan bijvoorbeeld brons.
Een nieuwe vitrine zal worden aangeschaft voor medische instrumenten die thans bij dagelijkse gebruiksvoorwerpen in één vitrine liggen. Een gelegenheid om de medische kennis bij de Romeinen toe te lichten.
Wanneer de vaste opstelling wordt herzien krijgen de schenkingen, indien van toegevoegde waarde, een plaats in de vaste opstelling en zullen worden opgenomen in het collectieregistratie programma Atlantis.

Aanpassingen *hypocaustum* en nieuwe wandschilderingen

Om meer beleving te creëren in het museum wordt de tentoonstelling aangepast bij de thema's 'badhuis' en 'spelletjes in de Romeinse tijd'. Het *hypocaustum* in de kelderruimte van het museum wordt nagebouwd. In 2025 wordt het project afgerond en zal de kelder de look en feel van *hypocaustum* hebben zoals dat er in de Romeinse tijd uitzag.
Ontwerper Yannick de Smet maakt een wandschildering waarop spelende kinderen en volwassenen worden afgebeeld die aangebracht wordt bij de speltafels. De wandschilderingen zullen de functie van de ruimten verduidelijken. Ook dit project moet eind 2025 afgerond zijn.

9.2 Onderzoek naar de collectie

Voor het updaten van gegevens met betrekking tot de collectieregistratie, het stimuleren van onderzoek naar de collectie, het ontwikkelen van (historisch en wetenschappelijk) verantwoorde publieksactiviteiten en het stimuleren van onderzoek naar duurzaam exposeren wordt de kennis en expertise gevraagd van verschillende vakspecialisten van o.a. Universiteit Gent en Universiteit Nijmegen.

9.2.1 Geologisch onderzoek op beeldfragmenten

Geoloog Roland Dreesen (Universiteit Gent) heeft, in samenwerking met archeoloog professor Wim de Clercq (Universiteit Gent), alle stenen objecten in de collectie onderzocht op steensoort en herkomst. Eén beeldfragment bleek van *Nivelsteiner* zandsteen gemaakt te zijn, dat afkomstig is uit gebied tussen Heerlen, Maastricht en Aken. Een ander mogelijk herkomstgebied is gelegen in de buurt van Liedberg, niet ver gelegen van Neuss aan de Rijn. Een ander fragment bleek van kalksteen te zijn gemaakt en wordt nog verder onderzocht. Om met zekerheid te kunnen vaststellen om welke steensoorten het gaat, worden slijpplaatjes gemaakt voor verder onderzoek. Klik hier en lees meer over dit onderzoek op onze website.

9.2.2 Iconografisch onderzoek op beeldfragmenten

Naast het bepalen van de steensoort en de herkomst ervan is het ook van belang te achterhalen wat de beeldfragmenten uit onze collectie voorstellen. Tot voor kort waren het vreemde eenden in de bijt. Niemand wist precies wat deze beschadigde en onduidelijke stukken voorstelden. Archeologe dr. Christel Veen (Universiteit Nijmegen) heeft iconografisch onderzoek verricht. Het kleinere zandstenen beeldfragment blijkt een onderdeel van een Herculesbeeld te zijn. Of het tweede, grotere kalkstenen fragment ook een onderdeel is geweest van een Herculesbeeld, dat wordt op een later moment onderzocht. Klik hier en lees meer over dit onderzoek op onze website.

9.2.3 Natuursteenonderzoek in de Sint-Baafskerk van Aardenburg

Op zaterdag 16 november 2024 organiseerde het Cultuurforum Aardenburg de eerste archeologiedag, een dag vol interactieve activiteiten rond archeologie en Romeinen voor jong en oud. Het

samenbrengen van verschillende specialisten (archeologen, geologen, historici) had tot gevolg dat er een nieuw onderzoek werd geïnitieerd. Men vermoedde namelijk dat het Romeinse *castellum* als steengroeve is gebruikt voor het bouwen van onder andere de Sint-Baafskerk, gelegen naast het museum. Geoloog Roland Dreesen deed onderzoek naar het gebruik van de verschillende natuursteensoorten en zocht daarbij naar aanwijzingen voor het (her)gebruik van Romeins bouwmateriaal.
Roland kwam tot de voorlopige conclusie dat er weinig échte aanwijzingen zijn voor het (her)gebruik van Romeinse *spolia*, zoals stukjes rode keramieken vloertegels en stukken witte *Nivelsteiner* zandsteen. Van laatstgenoemde zandsteen zijn er enkele Romeinse items te bewonderen in het museum. Dit is mogelijk een aanwijzing dat de zandsteen die verwerkt is in de Sint-Baafskerk toch oud bouwmateriaal is van het Romeinse *castellum*. Het is in ieder geval duidelijk dat er tijdens de verschillende bouwfasen minstens 20 soorten natuursteen gebruikt zijn voor de bouw of heropbouw van de kerk. Klik hier en lees meer over dit onderzoek op onze website.

9.2.4 Wetenschapscommunicatie, valorisatie en publieksbereik

De laatste jaren wordt steeds meer gesproken over het belang van wetenschapscommunicatie en valorisatie; het delen van wetenschappelijke kennis met het grote publiek om de kloof tussen wetenschappers en niet-wetenschappers te verkleinen en voor het vertalen van nieuwe kennis naar nieuwe producten, diensten, processen en andere vormen van bedrijvigheid.

9.2.4.1 Communicatie over het geologisch en iconografisch onderzoek

Ter bevordering van de wetenschappelijke kennis zullen de resultaten van het onderzoek naar het zand- en het kalkstenen beeldfragment van het museum door dr. Christel Veen, dr. Roland Dreesen, professor Wim de Clercq en oud-provinciaal archeoloog Robert van Dierendonck in 2025 in één of meerdere vakbladen gepubliceerd worden.
Vervolgens worden de nieuwe inzichten gebruikt voor het ontwikkelen van nieuwe publieksactiviteiten. Denk aan de volgende editie van het archeologieweekend dat op zaterdag 8 en zondag 9 augustus 2026 zal plaatsvinden in het museum.
De nieuwe kennis wordt omgezet naar iets tastbaars, namelijk een digitale 3D reconstructie van het zandstenen Herculesbeeldje. De 3D reconstructie zal worden toegevoegd aan de vaste tentoonstelling van het museum waar de nieuwe kennis voor een breed publiek op een laagdrempelige manier toegankelijk wordt gemaakt.
Om het publieksbereik verder te vergroten en verschillende doelgroepen te bereiken, wordt de lokale en provinciale media gevraagd aandacht te besteden aan de onderzoeken en ook de eigen digitale communicatiekanalen worden ingezet ter verspreiding van de nieuwe kennis.

9.2.4.2 Communicatie over de resultaten van het natuursteenonderzoek

Ter bevordering van de wetenschappelijke kennis worden de resultaten meegenomen in een nog af te ronden onderzoek van Roland Dreesen en Wim de Clercq. Een onderzoek naar het gebruik en de herkomst van verschillende soorten natuursteen in kerkgebouwen in het Brugse Ommeland.
Voor de lokale historici, amateurhistorici en heemkundig geïnteresseerden wordt de nieuwe kennis in 2025 beschikbaar gemaakt via het tijdschrift van de Heemkundige Kring West-Zeeuws-Vlaanderen.
De gidsen van het Gidsengilde Aardenburg en van de Sint-Baafskerk worden in 2025 uitgenodigd om deel te nemen aan een interactieve workshop. Roland Dreesen geeft zijn kennis door en laat aan de gidsen zien hoe ze bepaalde steensoorten kunnen herkennen. De nieuwe inzichten kunnen door de gidsen gebruikt worden tijdens rondleidingen.
Er wordt een kleine brochure geschreven waarin de nieuwe inzichten op een publieksvriendelijke manier worden gepresenteerd aan een breed publiek. De brochure wordt verkocht in de museumwinkel en de winkel van de Sint-Baafskerk.

10 Onderzoek door externe partijen

Het Cultuurforum wordt met regelmaat gevraagd mee te werken aan verschillende (wetenschappelijke) onderzoeken of publieksparticipatieprojecten in het kader van het verdrag van FARO. Het doel is om wetenschap voorruit te helpen en tegelijkertijd meer draagvlak en enthousiasme te creëren binnen de samenleving voor archeologie, erfgoed en wetenschap.
Hiervoor betrekt men vrijwilligers en burgers bij verschillende fasen van onderzoek. Geïnteresseerden helpen bijvoorbeeld mee tijdens graafwerkzaamheden of in een latere fase met het selecteren en determineren van vondstmateriaal.

10.1 Archeohotspot

Een Archeohotspot is een manier om vrijwilligers en burgers op een laagdrempelige manier kennis te laten maken en te verbinden aan (archeologisch)onderzoek. Het zijn plaatsen waar iedereen zelf met archeologie bezig kan zijn.
Geïnteresseerden kunnen gratis en zonder afspraak binnenlopen. Ze zijn welkom om mee te doen met de eerste bewerking van archeologisch materiaal. Zo komt men letterlijk in contact met het verleden. Ook is er een mogelijkheid om eigen vondsten laten onderzoeken, in gesprek te gaan over wat er in de eigen buurt onder de grond zit en mee te doen aan verschillende activiteiten.
In 2024 zijn de mogelijkheden voor het Cultuurforum om Archeohotspot te worden samen met Erfgoed Zeeland verkent. In samenwerking met gemeente Sluis, Artefact (Advies en Onderzoek in Erfgoed) en Universiteit Gent wordt in 2025 een project opgestart om archeologisch materiaal van een oud onderzoek te wassen, te selecteren en te determineren onder leiding van geoloog Roland Dreesen en archeoloog Frederik D'hont. Het gaat om de ballastkeien die zijn gevonden tijdens werkzaamheden in Sint-Anna-Ter-Muiden.
Een andere mogelijkheid is het uitzoeken van oud vondstmateriaal van opgravingen in Aardenburg uit de vorige eeuw. Er is nog veel materiaal in het Zeeuws Archeologisch Depot bij Erfgoed Zeeland waar nog geen aandacht aan besteed is. Oud-provinciaal archeoloog Robert van Dierendonck ziet mogelijkheden om dit onderzoek met behulp van vrijwilligers verder uit te werken.

10.2 Het stimuleren van archeologisch onderzoek in Aardenburg

Ter bescherming van ons erfgoed zijn ook in 2024 graafwerkzaamheden in Aardenburg nauwlettend in het oog gehouden. Geen noemenswaardige bevindingen dit jaar.

10.3 Passieve klimaatbeheersing

Van oktober 2023 tot januari 2025 was er in Museum Cultuurforum Aardenburg een proefopstelling geïnstalleerd in vitrines voor het testen van zoutoplossingen voor passieve klimaatbeheersing. Hierbij werd het gedrag van de zoutoplossingen in combinatie met de relatieve luchtvochtigheid en temperatuur continu gemonitord. Het onderzoek werd uitgevoerd door restaurator Maickel van Bellegem (RR) met medewerking van medewerkers uit het museum.

De proefopstelling (en interpretatie van de resultaten) is onderdeel van een wereldwijd project: 'Testing Saturated Salt Solutions in Display Cases'. Een project waarbij zouten worden gebruikt voor het bestuderen van de relatieve luchtvochtigheid. Het project wordt geleid door Prof. Dr. Gerhard Eggert, Katja Siebel M.A., en Dipl.Rest. Heiner Grieb uit Duitsland. Algemeen doel van het project is richtlijnen op te stellen voor het gebruik van zouten voor het stabiliseren van de luchtvochtigheid met een lagere energieconsumptie dan nu vaak het geval is, terwijl zoutoplossingen ook een bufferend vermogen hebben tegen schadelijke organische zuren in het binnenklimaat. Organische zuren zijn met name schadelijk voor objecten van lood of brons waarin chemische reacties optreden waarbij de integriteit van het materiaal wordt aangetast en zonder ingrijpen uiteenvalt. De relatieve

luchtvochtigheid en temperatuur zijn de belangrijkste factoren bij het reguleren van het binnenklimaat om degradatie processen van objecten of materialen in een museumcollectie te voorkomen.

De voorlopige resultaten van de metingen geven een duidelijk verschil in effectiviteit van de zouten tussen vitrines met een meer of minder goede afdichting. In vitrines waar geen goede afdichting aanwezig is, is er geen aantoonbaar effect van de aanwezigheid van een zoutoplossing. De gemeten relatieve luchtvochtigheid schommelde met grote regelmaat. Ook over de grens van 5% per dag, die vaak aangehouden wordt als een voorwaarde voor een stabiel klimaat voor het behoud van cultureel erfgoed collecties.
De twee vitrines met goede afdichting lieten een duidelijk ander beeld zien en de delta-RH bleef grotendeels beneden de 2%. Hiermee zijn deze vitrines zelfs geschikt voor meer gevoelige objecten zoals onstabiel glas.
Met de metingen in de proefopstelling in het Museum Cultuurforum Aardenburg, hebben we geen wondermiddel gevonden voor het duurzaam stabiliseren van het binnenklimaat, maar wel bijgedragen aan het completer maken van een overzicht hoe verzadigde zoutoplossingen gebruikt kunnen worden voor het creëren van een stabieler binnenklimaat zonder specifieke energieconsumptie. De zoutoplossingen in de tafel vitrines zullen aanwezig blijven.

Voor verdere vragen is Maickel van Bellegem bereikbaar via 0647885052 of mjtmvb@gmail.com

11 Publieksactiviteiten

Het museum is zowel trekker voor een aantal kleinschalige activiteiten, zoals lezingen, boekpresentaties en koffieconcerten, als grootschalige evenementen in de onmiddellijke omgeving van het museum. Voor het ontwikkelen van interessante activiteiten voor een brede doelgroep wordt (een grensoverschrijdende) samenwerking met verschillende specialisten en organisaties gezocht. Een groot deel van de activiteiten wordt gratis aangeboden om ook toegankelijk te zijn voor mensen met een kleine bestedingsruimte, want erfgoed is van en voor iedereen.

11.1 Themadag

In samenwerking met een aantal partners organiseerde het Cultuurforum op zaterdag 16 november voor het eerst een succesvolle Archeologiedag ‘van scherf tot schat’.

Partners
o Heemkundige Kring West-Zeeuws-Vlaanderen
o Romeins Archeologisch Museum Oudenburg (BE)
o Universiteit Gent (BE)
o Artefact! Advies in onderzoek en erfgoed
o Sint-Baafskerk Aardenburg
o AWN Zeeland West-Brabant
o Raakvlak Brugge (BE)
o Agentschap Onroerend Erfgoed Brugge (BE)
o Gidsengilde Aardenburg
o Gemeente Sluis
o Samen in Zee

Activiteiten
De gratis activiteiten werden georganiseerd in het kader van archeologie en Romeinen in Aardenburg en de Zwinstreek. Voor het aantrekken van een breed publiek uit Nederland en België werd er rekening gehouden met de interesses en leefwereld van verschillende doelgroepen.
Een overzicht van de activiteiten:

- Pop-up tentoonstelling ‘de tuin van het verleden’.
- Unieke vondst uit het RAM Oudenburg te zien in Aardenburg
- Determinatie van publieksvondsten door zes specialisten (archeologen en een geoloog)
- Romeinse hapjes en bierproeverij
- Kinderactiviteit ‘ga aan de slag als een echte archeoloog’
- Speurtocht naar het Romeinse verleden van Aardenburg in de stad voor kinderen
- Lezingen door twee archeologen en een geoloog
- Themawandeling ‘Romeinen in Aardenburg’ door het Gidsengilde Aardenburg
- Demonstratie zoutzieden
- Horeca Sint-Baafskerk

Totaal aantal deelnemers: 200 personen. U leest hier meer over de inhoud van de activiteiten en bekijk hier de aftermovie. In 2026 pakt het Cultuurforum uit met een weekendeditie op zaterdag 8 en zondag 9 augustus 2026. Schrijf u in voor de nieuwsbrief en blijf op de hoogte van de laatste ontwikkelingen.

11.2 Thema-activiteiten – 80 jaar vrijheid

In 2024 was het 80 jaar geleden dat Zeeuws-Vlaanderen werd bevrijd van de Duitse bezetters. Ter nagedachtenis aan deze periode organiseerde het Gidsengilde Aardenburg met succes een aantal activiteiten.

Activiteitenoverzicht
o Gegidste fietstocht met als thema ‘Bevrijding van de grensstreek’
o Gegidste fietstocht met als thema ‘Bevrijding van de gemeente Sluis’
o Gegidste wandeling met als thema ‘Sporen WOII in Aardenburg’ (2x)
o Lezing met als thema ‘Aardenburg: Oorlog en bevrijding’ (2x)
o Fototentoonstelling ‘Tweede Wereldoorlog in kleur’ in het museum

Aantal deelnemers lezingen en fietstochten:	120
Bezoekers tentoonstelling WOII in kleur museum:	405
Totaal:	525 deelnemers

U leest hier meer over de activiteiten.

11.3 Aanbod voor groepsbezoeken

Een onderdeel van het cultureel ondernemerschap is het op creatieve en unieke wijze aantrekken van nieuwe doelgroepen en bezoekers. Het ontwikkelen en in de markt zetten van unieke arrangementen en carrouselprogramma’s voor groepen is een hier een voorbeeld van.

11.3.1 Rondleidingen in het museum

Wij beschikken over een team museumgidsen (vrijwilligers) die een interessant verhaal vertellen bij de belangrijkste voorwerpen in de collectie. Zo komt het museum echt tot leven en leer je iets over het leven van de Romeinen in Aardenburg. Op aanvraag kan een rondleiding ook in het Engels, Duits of Frans. Daarnaast worden de rondleidingen precies naar de aard en de samenstelling van de groep (school, volwassenen, ouderen, …..) aangepast.

11.3.2 Gidsengilde Aardenburg: stads- en themawandelingen

Sinds 2000 wandelen de gidsen van het Gidsengilde met de vele bezoekers aan Aardenburg door één van de oudste steden van Zeeland. De gidsen vertellen daarbij allerlei bijzonderheden over het verleden van de stad. Ook ontwikkelen zij steeds nieuwe themawandelingen, educatieve programma’s,

arrangementen en zetten zij zich in voor het verbeteren van de wandelroutes in Aardenburg. U vindt hier meer informatie over het aanbod van het Gidsengilde.

Om aan de vraag van de bezoekers te kunnen voldoen is het Gidsengilde in 2024 gefuseerd met de groep museumgidsen. Dit heeft ertoe geleid dat nieuwe programma's in het museum en daarbuiten ontwikkeld zijn. Een overzicht van de activiteiten van het Gidsengilde en resultaten daarvan vindt u in bijlage VI.

11.3.3 Arrangementen en carrouselprogramma's

In 2024 zijn er verschillende dag- en halve dag arrangementen en carrouselprogramma's ontwikkeld in samenwerking met verschillende partijen binnen Aardenburg. Groepen hebben keuze uit vaste programma's maar kunnen ook een programma naar keuze boeken. Het Cultuurforum stelt zich binnen de mogelijkheden flexibel op en luistert naar de wens en verwachtingen van de klant om een bezoek aan het museum en de directe omgeving mogelijk en succesvol te maken.

Carrouselprogramma's
Een carrouselprogramma kan bestaan uit een combinatie van een gegidste rondleiding door het museum, een stads- of themawandeling van het Gidsengilde, een bezoek met gegidste rondleiding aan de Sint-Baafskerk, een gegidste rondleiding op de struisvogelboerderij of een rondleiding in de wijngaard van 't Biezenhof.

Hapjes en drankjes
Programma's worden aangevuld met een hapje en drankje in het museum of in de Sint-Baafskerk. Groepen hebben keuze uit simpele arrangementen zoals koffie/thee met een koffiekoek of een luxe arrangement met Romeinse hapjes of een Romeinse lunch.

Romeinse lunch
Een uniek concept is de in 2024 ontwikkelde authentieke Romeinse lunch, die door bezoekers erg gewaardeerd en aangeprezen wordt. De lunch bestaat uit een driegangenmenu en wordt door onze gediplomeerde vrijwillige chefs bereid. Voor groepen tot maximaal 30 personen 'Proef de smaken van het verleden en ontmoet de Romeinen zoals je ze nog nooit ontmoet hebt'.

Arrangementen met horeca
Voor grote groepen die gebruik willen maken van horeca wordt samengewerkt met verschillende horecaondernemingen in de omgeving. Arrangementen zijn ontwikkeld in samenwerking met restaurant In den Wijngaard, restaurant Oest, Wijngaard 't Biezenhof, mossel- en palinghuis Lekens en restaurant De Kaaipoort.

Meer informatie over groepsbezoeken vindt u hier. In bijlage IV vindt u een overzicht van de groepsbezoeken van 2024.

11.4 Wisseltentoonstellingen

Wisseltentoonstellingen zijn van cruciaal belang om nieuwe museumbezoekers aan te trekken, herhalingsbezoek te stimuleren en om samenwerkingsverbanden op te zetten binnen en buiten de culturele sector. Daarom brengt het museum tenminste één tijdelijke tentoonstelling per jaar gerelateerd aan de vaste collectie. In het najaar en de winterperiode zal een tijdelijke tentoonstelling met een lokaal (historisch) thema worden gebracht dat zich richt op lokale/ regionale bezoekers.

11.4.1 Schilderclub De Kleurencirkel

Van 7 mei tot en met 2 juni exposeerde de lokale schilderclub De Kleurencirkel uit Sluis in de multifunctionele ruimte van het museum. De cursisten exposeerden hun werk met het thema 'zeg het met bloemen'. U leest hier meer over de wisselexpositie.

11.4.2 WOII in kleur

Vanaf 26 oktober tot en met 10 november was het Cultuurforum gastlocatie voor de reizende fototentoonstelling 'WOII in kleur'. Het betrof een indrukwekkende expositie met maar liefst 275 ingekleurde foto's uit de Tweede Wereldoorlog. De foto's, afkomstig uit de boekenreeks 'WOII in kleur', toonden zowel scènes uit Nederland als uit andere landen. In deze editie van de expositie speciale aandacht voor Zeeuwse oorlogsbeelden. Van de bezetting tot de bevrijding: de geschiedenis kwam tot leven op een wijze die nooit eerder vertoond werd. De openingsceremonie vond plaats in de Sint-Baafskerk. U leest er hier meer over. Deze wisseltentoonstelling was gratis te bezoeken en werd bezocht door 405 personen.

11.4.3 Geplande wisseltentoonstellingen 2025

Geplande thema's voor wisseltentoonstelling in 2025 zijn:

- 400 jaar Maurits van Nassau in samenwerking met museum het Bolwerk in IJzendijke;
- Romeinen in de Zwinstreek in samenwerking met Raakvlak Brugge;
- Schilderexpositie door Willy de Vriend;
- Textielexpositie Gabrielle Kliem.

11.4.4. Geplande wisseltentoonstellingen 2026

Geplande thema's voor wisseltentoonstellingen in 2026 zijn:

- Ludi Romani, (g)een kinderspel. Over Romeins speelgoed in Noord-Europa. In samenwerking met het RAM Oudenburg (B) en Tabaksmuseum Wervik (B);
- Tentoonstelling bodemvondsten door een lokale Aardenburger.

11.4.5 Geplande wisseltentoonstellingen 2027

Tentoonstelling bodemvondsten in samenwerking met de archeologiewerkgroep Sluis; Tentoonstelling bodemvondsten in samenwerking met de archeologiewerkgroep Hulst.

11.5 Nationaal georiënteerde evenementen

Het museum anticipeert voor het publieksaanbod op bestaande nationaal georganiseerde evenementen en feestdagen zoals de Nationale Museumweek, Open Monumentendag, Moederdag en de Nationale Archeologiedagen. Zoals uit onderstaand overzicht duidelijk wordt, wordt er bij de organisatie van activiteiten rekening gehouden met verschillende doelgroepen.

11.5.1 Nationale Archeologiedagen

Op zaterdag 16 juni werd er een gratis activiteit voor kinderen tussen de 6 en 12 jaar georganiseerd. Op deze dag stond archeologie centraal. Wat is archeologie en wat doet een archeoloog? Vervolgens gingen de kinderen zelf als archeoloog aan de slag met veldkartering en metaaldetectors. Aan het eind van de dag ontvingen zij een archeologendiploma. U leest er hier meer over. De activiteit was een succes en volzet.

11.5.2 Open Monumentendag

Ook dit jaar verzorgde onze museumgidsen en stadsgidsen verschillende gratis rondleidingen in thema (onderweg: routes, netwerken en verbindingen) op Open Monumentendag. Ook het museum was deze

dag gratis toegankelijk. In totaal mocht het Cultuurforum 70 bezoekers ontvangen. U leest er hier meer over.

11.5.3. Moederdagactie

Op zondag 12 mei werd er aandacht besteed aan moeders in de Romeinse tijd. Speciaal voor deze gelegenheid kregen de moeders die op deze dag het museum bezochten een gratis consumptie. U leest er hier meer over.

11.6 Internationaal georiënteerde evenementen

Het museum anticipeert voor het publieksaanbod ook op internationaal georganiseerde evenementen, zoals 'Uit in de Zwinstreek'. Het Cultuurforum wil daarmee publiek aantrekken uit de aangrenzende Vlaamse regio. In 2025 wordt er meer aansluiting gezocht bij Vlaamse nationaal georganiseerde evenementen.

11.6.1 Uit in de Zwinstreek

Elk jaar worden er in het kader van het Gastheerschap verschillende activiteiten ontwikkeld door de deelnemende gastheren en -vrouwen van de Zwinstreek. Vanaf eind september tot en met begin november kunnen bezoekers aan de Zwinstreek genieten van een maand vol natuur, gastronomie, erfgoed en gastvrijheid. Ook het Cultuurforum Aardenburg organiseerde dit jaar, samen met het Gidsengilde Aardenburg, een aantal culturele activiteiten. De activiteit bestond uit een gegidste rondleiding door het museum, een themawandeling over de aanwezigheid van de Romeinen in Aardenburg met een hapje en drankje tussendoor. De promotie werd verzorgd door de toeristische dienst van Knokke-Heist en stichting Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen.

11.7 Cursussen, workshops en activiteiten

Publieksactiviteiten zijn er niet uitsluitend voor vermaak maar hebben ook een educatieve waarde. Het bevorderen van kennisoverdracht, het betrekken en bekend maken van mensen bij en met erfgoed zijn drie doelen. Het museum organiseert daarom verschillende cursussen, workshops en activiteiten voor verschillende doelgroepen om steeds nieuwe doelgroepen te blijven aantrekken en herhaalbezoeken te stimuleren.

11.7.1 Cursussen en workshops voor volwassenen

In 2024 vond er een cursus 'feedback geven en ontvangen' plaats, verzorgd door Ria in de Weij. De cursus was volzet en een succes. De deelnemers (vrijwilligers vanuit verschillende erfgoedorganisaties) leerden meer over wat communicatie met jezelf en anderen doet, alsook leerden zij elkaar op een andere manier kennen. U leest er hier meer over.

11.7.2 Cursussen en workshops voor kinderen

Voor kinderen zijn er door onze (educatie) vrijwilligers verschillende avontuurlijke en leerzame workshops en activiteiten ontwikkeld in Romeinse thema's. Kinderen maken op een interactieve en speelse manier kennis met het Romeinse verleden van Aardenburg en leren hoe leeftijdgenootjes 2000 jaar geleden leefden.
In 2024 vonden de volgende activiteiten plaats:

- Maak je eigen *bulla* en *cingula.*
- Maak je eigen schaal of pot.

11.7.3 Museum als inspirerende gastlocatie voor kinderactiviteiten

Cultuureducatie Zeeuws-Vlaanderen organiseert verschillende buitenschoolse activiteiten op verschillende inspirerende locaties. In 2024 mocht het Cultuurforum een aantal keer gastlocatie zijn voor een kunstproject met kunstenares Kim Rijntjes uit Aardenburg.

11.7.4 Het museum als gastlocatie voor feestelijke openingen

In samenwerking met de Stadsraad Aardenburg werd de nieuwe poëziewandelroute 'Dichters in Aardenburg' feestelijk geopend.

11.7.5 Het museum als gastlocatie voor persreizen

In samenwerking met de regiomarketeers van stichting Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen was het Cultuurforum onderdeel van de persreis 'van grond tot mond' én onderdeel van de culturele persreis voor de 'Cultuursmakers', beiden gericht op promotie van het Cultuurforum in België.

11.7.6 Het museum als inspirerende gastlocatie voor regiomarketing in de Zwinstreek

Het museum was gastlocatie voor de jaarlijkse gebiedssafari die in het kader van het gastheerschap wordt georganiseerd voor alle gastheren en -dames van de Zwinstreek (45 deelnemers). Daarnaast was het Cultuurforum gastlocatie voor een activiteit binnen een netwerkbijeenkomst van het Gastheerschap over de toepassing van familievriendelijkheid (45 deelnemers).

11.7.7 Faciliteiten voor derden beschikbaar stellen

Het museum stelt de multifunctionele ruimte ter beschikking voor vergaderingen en bijeenkomsten door derden. Dit jaar mocht het Cultuurforum de beleidsarcheologen van de Provincie Zeeland ontvangen (PROZA), werden de bestuurs- en algemene ledenvergaderingen van de Vereniging Musea West-Zeeuws-Vlaanderen en de Zeeuwse Museum Vereniging gefaciliteerd.

12 Educatie

Het aantrekken van scholen is belangrijk. Voor schoolklassen geldt dat het bezoek moet aansluiten bij het lesprogramma en bij de hoofdlijnen van het Canon van Nederland (www.entoen.nu) en de Canon van Zeeland (www.geschiedeniszeeland.nl). Om zowel scholen uit het basisonderwijs als het voortgezet onderwijs aan te trekken, zijn op maat gemaakte lesbrieven en pakketten samengesteld. De pakketten bieden naast een bezoek aan het museum de mogelijkheid van een omgevings- en/of streekverkenning die voor scholen een duidelijke meerwaarde hebben.
Het actief betrekken van de leerlingen en de beleving voeren hierbij de hoofdtoon.

12.1 Lessen voor het basisonderwijs

Voor groep 5 tot en met 8 is een lesprogramma beschikbaar in het kader van 'Reizen in de Tijd'. Aan de hand van vijf thema's en met behulp van de interactieve elementen in de tentoonstelling ontdekken de leerlingen hoe leeftijdgenootjes in de Romeinse tijd in Aardenburg leefden.

Cultuur vormt onze identiteit, onze persoonlijke en onze collectieve identiteit. Door stil te staan bij de zaken die we voortbrengen of hebben gemaakt leren we meer over onszelf en anderen. Erfgoed maakt deel uit van ons cultuurgoed en is een beelddrager van onze identiteit. Een plaats van herinnering, een cultuurhistorisch landschap, een monument of verslag van een ooggetuige geven betekenis aan het verhaal van het verleden. Cultuuronderwijs geeft leerlingen de handvaten om de betekenis van kunst en cultureel erfgoed te ontdekken en te ervaren. Door het zelf te doen, door het te onderzoeken en achter de dingen leren kijken.

Kinderen bewust maken dat de omgeving waarin zij opgroeien niet een gegeven is maar het resultaat van tientallen keuzes uit het verleden (positief en negatief). En dat in het heden en in de toekomst steeds nieuwe keuzes worden gemaakt waarin zij een rol gaan spelen. Reizen in de Tijd verbindt basisschool en museum door elf thema's die passen bij elk type basisonderwijs. Voor scholen wordt het hierdoor eenvoudiger om eigen lesstof te verbinden aan museumbezoek.
Door te onderzoeken, te ervaren en zelf te doen worden de leerlingen bekend met de betekenis van ons erfgoed. Actuele informatie over de lespakketten voor het basisonderwijs vindt u hier.

12.2 Lessen voor het middelbaaronderwijs

Museumeducatie saai? Niet bij ons! Voor leerlingen van de onderbouw van het middelbaar onderwijs werden in 2024 nieuwe interactieve lessen en doe-opdrachten ontwikkeld. Een speurtocht kennen we allemaal, maar wat denk u van een levensecht memoryspel in historisch thema of een fotozoektocht in het museum? 'Ontdek of jij een echte detective bent en de raadsels uit het verleden weet op te lossen'. De nieuwe programma's werden getest door klassen van het Zwincollege Oostburg, het Onze-Lieve-Vrouwecollege uit Oostende (B) en de campus Zelzate – Wachtebeke (B). Laatstgenoemde heeft Vlaamse lesplannen aan het museum geschonken, zodat het educatieteam voor het ontwikkelen van nieuwe programma's optimaal kan aansluiten bij de behoeften van het Vlaamse middelbaar onderwijs. Een traditionele rondleiding door één van onze museumgidsen behoort natuurlijk ook nog steeds tot de opties, want onder leiding van een gids komt het verleden pas écht tot leven. Actuele informatie over de lespakketten voor het middelonderwijs vindt u hier.

12.2.1 Speuren naar het Romeinse verleden van Aardenburg

Voor de onderbouw van het middelbaaronderwijs heeft het Gidsengilde Aardenburg een 'speurtocht naar het Romeinse verleden van Aardenburg' gemaakt. Een klas gaat in vijf groepjes op verschillende locaties rondom de Sint-Baafskerk aan de slag met verschillende doeopdrachten. Voor het oplossen van de opdrachten gebruiken leerlingen vaardigheden en kennis uit de vakken aardrijkskunde, geschiedenis en wiskunde. Er is een aangepaste versie voor leerlingen met Latijn beschikbaar. U vindt hier meer informatie.

12.2.2 Speurtocht door de stad

In samenwerking met de Vlaamse middelbare scholengemeenschap Zelzate – Wachtebeke is er een speurtocht door de stad ontwikkeld. De leerlingen bezoeken zelfstandig verschillende locaties in de stad en lossen de vragen op. Deze speurtocht behandelt de volledige tijdlijn vanaf de Romeinen tot het heden.

12.3 Overzicht schoolbezoeken

In bijlage V vindt u een overzicht van de Nederlandse en Vlaamse basis- en middelbare scholen die in 2024 een bezoek brachten aan het Cultuurforum Aardenburg, tezamen met een overzicht van de programma's die werden geboekt.

12.4 Stagiaires

Ook in 2024 heeft het Cultuurforum enkele stagiaires ontvangen voor snuffelstages en maatschappelijke stages vanuit het Zwincollege in Oostburg. Net als voorgaand jaar werd één van de stagiaires vrijwilligster in het museum.

12.5 Personeel- en vrijwilligerseducatie

Maar is leren niet een levenslang proces? Wij denken van wel. Daarom investeert het

Cultuurforum in personeel en vrijwilligers door het aanbieden van (interne en externe) cursussen en workshops voor het verbeteren van vaardigheden en verbreden van kennis. In bijlage II vindt u een overzicht.

12.6 Informatieve bijeenkomsten

Het museum investeert in kennisuitwisseling en het uitbreiden van het netwerk door middel van het volgen van informatieve bijeenkomsten in binnen en buitenland. Er ontstaan samenwerkingsverbanden waarmee verschillende organisaties binnen de streek en de aangrenzende Vlaamse regio aan elkaar verbonden worden. In bijlage III een overzicht van de bijeenkomsten die door bestuursleden, vrijwilligers en medewerkers zijn gevolgd in 2024.

13 Public relations, marketing en communicatie

Marketing en communicatie zijn twee heel verschillende ondernemersactiviteiten die toch sterk met elkaar verbonden zijn.
Marketing richt zich op alle activiteiten van de onderneming die erop gericht zijn om de doelgroep te vergroten, behoeftes van de doelgroep te signaleren en die behoeftes te vertalen naar een product of dienst.
Communicatie houdt zich bezig met alle communicatie-uitingen die worden ingezet om het organisatiedoel te behalen. Vaak zijn dit verkoopdoelen, maar doelen kunnen bijvoorbeeld ook met branding (herkennen en onthouden van het bedrijf) te maken hebben.
Marketingcommunicatie richt zich op alle communicatievormen waar het bedrijf geld aan uitgeeft. Denk aan advertenties, de website, beurzen en personeelsbladen. Reclame valt dus onder marketingcommunicatie, maar is niet hetzelfde als marketing.
Public relations gaat het erom duidelijk te maken waar je voor staat en welke expertise een organisatie te bieden heeft aan het bredere publiek. Hoe is onze bijdrage relevant in het maatschappelijk debat? Dit soort vragen vormen de basis van de PR van een organisatie. PR maakt hierbij vooral gebruik van externe kanalen.

13.1 Werkgroep pr, marketing en communicatie

In april 2024 is er een begin gemaakt met het inzichtelijk maken, optimaliseren en meetbaar maken van de communicatie uitingen van het Cultuurforum Aardenburg. Voor elk kwartaal worden de doelen vastgesteld, de taken verdeeld en worden er managementrapportages bijgehouden. De resultaten worden aan het eind van ieder kwartaal geëvalueerd om acties voor het volgende kwartaal op af te stemmen. Het uitgangspunt is het ‘Communicatieplan van het Cultuurforum Aardenburg’ uit 2022, waarin de identiteit en de daarmee samenhangende specifieke communicatie uitingen van het museum worden beschreven. De zes leden van de werkgroep leveren ieder op eigen wijze en naar eigen interesse een bijdrage.

13.1.1 Managementrapportages

De managementrapportage wordt opgesteld op basis van een zogenaamde marketingfunnel; SEE (zichtbaarheid), THINK (interesse), DO (bezoek) en CARE (volgers). Deze brengt de verschillende fasen van de reis (in aantallen) van potentiële bezoekers tot en met de volgers van het museum in kaart. De opzet van de managementcyclus en de marketingfunnel is gebaseerd op de workshop ‘Digitale marketing en communicatie (april 2024)’ van Erfgoed Zeeland. De doelstellingen zijn gebaseerd op prestatieafspraken met de gemeente Sluis en de eisen gesteld aan de museumregistratie (museaal beleid). De managementrapportages worden besproken met het dagelijks bestuur van het museum CFA om prioriteiten en vervolgstappen te bepalen.

13.1.1.1 Focus op digitale marketing en communicatie

Het afgelopen jaar lag de focus op de digitale marketing en communicatie voor het versterken en vergroten van de naamsbekendheid en de verbinding tussen museum en publiek. De cijfers in de rapportage zijn afkomstig van de sociale media (Facebook, Instagram) (SEE), de website (THINK), de bezoekersregistratie aan de balie en kassa (DO) en de abonnees op de nieuwsbrief van Cultuurforum Aardenburg (CARE). De werkgroep analyseert de beweging en trends in aantallen van de verschillende fasen in de bezoekersreis in combinatie met de content (inhoud) van de geplaatste berichten op sociale media en de website. Tevens wordt de herkomst van bezoekers uit de bezoekersregistratie en door het museum Cultuurforum Aardenburg georganiseerde evenementen, zoals de Archeologiedag, geanalyseerd. Ook worden de resultaten van de kwartalen met elkaar vergeleken. Tenslotte wordt ook de informatie vanuit het dashboard van de Museumvereniging, bijvoorbeeld de Museumjaarkaart, meegenomen in de analyse.

13.1.1.2 Actieplan

De periodieke analyse van de (bezoekers)aantallen in combinatie met gepubliceerde content resulteert in een actieplan voor de werkgroep waarin diverse PR, marketing en communicatieactiviteiten worden benoemd voor het volgende kwartaal. Maandelijks overlegt de werkgroep en verdeelt de activiteiten over de (6) leden. De leden van de werkgroep volgen tevens diverse workshops en cursussen op het gebied van digitale marketing en communicatie.

13.1.1.3 Resultaten

De belangrijkste resultaten zijn: het opstarten van een drie maandelijkse nieuwsbrief, verkoop van tickets via de website, informatie voorziening in het Frans, Duits en Engels op website, diverse promotie filmpjes (MuseumTV, Omroep Zeeland, Erfgoedvrijwilligersprijs, aftermovie Archeologiedag en AI filmpjes), betaalde mediacampagne opgestart via sociale media, nieuw promomateriaal voor o.a. parkmagazines, ism met partners een online en o line mediacampagne voor de archeologiedag, een nieuwe bezoekersregistratie, een nieuwe registratie voor het meten van resultaten n.a.v. pr-activiteit, nieuwe lay-out website, nieuwe posters en stoepborden, meer museum specifieke content via de digitale communicatiekanalen, nieuwe folder museum en update van informatie over het museum op externe websites. Diverse activiteiten staan nog gepland voor 2025, waaronder een digitaal beleid voor het museum. Zie bijlage VII voor meer details over de resultaten van de werkgroep.

13.1.2 Strategisch plan PR-werkgroep 2025

In 2025 zet de PR-werkgroep in op versterking van de bezoekerservaring en digitale innovatie binnen het museum. Naast bestaande activiteiten zal de groep zich richten op:

a) Beleving optimaliseren: Door middel van een analyse op basis van de bezoekerscyclus zal de werkgroep verbeterpunten identificeren en starten met het implementeren om de interactie en tevredenheid van bezoekers te verhogen.
b) Digitale transformatie: Met behulp van een speciaal ontwikkelde Digitale Transformatie Scan voor de cultuursector wordt de huidige digitale staat van het museum in kaart gebracht. Dit vormt de basis voor vervolgstappen, waaronder het formuleren van een gedetailleerd digitaal beleid dat de toekomst van het museum ondersteunt.

Deze initiatieven vormen een kernonderdeel van het strategisch PR-beleid en zullen bijdragen aan zowel een moderne uitstraling als een sterke verbinding met de bezoekers.

13.2 NEOS beurs Gent

Voor het aantrekken van een specifieke doelgroep (ondernemende senioren) vanuit België was het Cultuurforum dit jaar, op initiatief van het Gidsengilde, aanwezig op de NEOS-beurs. Hiervoor werden speciale dag- en halve dag arrangementen ontwikkeld samen met lokale ondernemers. Op deze dag werd er voor de bezoekers aan de beurs korting verleend op een arrangement en werd er één arrangement gratis verloot. In 2025 moet blijken of de actie resultaat heeft opgeleverd.

13.3 Toeristische Informatie en Gastheerschap

In 2024 is er van passieve informatievoorziening (wachten tot bezoekers over de drempel stappen in het museum) overgeschakeld naar een actieve vormen van informatievoorziening. Vrijwilligers van de pr-werkgroep hebben lijsten opgesteld met contactgegevens van campings en vakantieparken voor het actief benaderen en efficiënt verspreiden van drukwerk en digitale communicatie. De werkgroep wil hiermee het museum en het activiteiten aanbod onder de aandacht brengen van ondernemers in de toeristische sector, omdat wij erin geloven dat het aanbod van musea waarde toevoegt aan het aanbod van de ondernemers in de toeristische sector in de streek.
Ook dit jaar namen enkele vrijwilligers van het Cultuurforum deel aan de cursus 'Gastheerschap', waarmee de teller in 2024 op 9 gastheren en -dames komt te staan voor onze organisatie. Voor 2025 zijn drie vrijwilligers op de wachtlijst gezet.

13.4 Erfgoedvrijwilligersprijs

Wat is de Erfgoedvrijwilligersprijs? Monumenten, musea, archieven, historische genootschappen, ze draaien vaak voornamelijk op de kracht van vrijwilligers. Mensen die zich belangeloos met hart en ziel inzetten om het cultureel erfgoed in het Koninkrijk der Nederlanden in leven te houden en te ontsluiten voor het grote publiek. De erfgoedsector kan niet zonder deze toegewijde vrijwilligersteams. Om hen in het zonnetje te zetten, financieel te ondersteunen én om meer ruchtbaarheid aan de noodzaak van vrijwilligers in de erfgoedsector te geven, is in 2020 door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) de Erfgoedvrijwilligersprijs in het leven geroepen.

Hoe werkt het? Dit jaar zijn de spelregels aangepast en wordt er vanuit elke provincie, in totaal 13 incl. Caribisch gebied, één deelnemer gekozen. De deelnemers moeten zoveel mogelijk publieksstemmen verzamelen om kans te maken op de drie hoofdprijzen. De publieksstemmen worden opgeteld bij de punten die een vakjury aan elke deelnemer toekent. Klik hier voor meer informatie.

Cultuurforum Aardenburg werd namens Provincie Zeeland genomineerd. Voor het verzamelen van zoveel mogelijk publieksstemmen zijn de lokale en provinciale media benaderd, alsook is de hulp

ingeroepen van Gemeente Sluis, Erfgoed Zeeland, Provincie Zeeland en zijn verschillende organisaties en bedrijven benaderd met de vraag om ons te steunen in de wedstrijd. Op sociale media is een betaalde mediacampagne gestart en hebben de vrijwilligers hun persoonlijke netwerk gebruikt om stemmen te verzamelen. Klik hier voor meer informatie en hier om het promotiefilmpje te bekijken.

Uitslag
Op 13 december vertrok een enthousiaste delegatie van onze vrijwilligers naar Den Haag voor de uitreiking van de Erfgoedvrijwilligersprijs 2024 in de fraaie Koninklijke Schouwburg. Gastvrouw was de altijd charmante Janny van der Heijden van het televisieprogramma Heel-Holland-Bakt. De twaalf genomineerde vrijwilligersorganisaties werden lang in spanning gehouden. Na lovende woorden van de minister van cultuur, Eppo Bruins, en de voormalig minister van cultuur, Ingrid van Engelshoven (de bedenker van de prijs) en een intermezzo met harp werden de prijswinnaars bekendgemaakt. Het Cultuurforum eindigde op de 7e plaats (zie afbeelding 4). U leest er hier meer over. Deelname aan deze wedstrijd heeft voor landelijke, provinciale en lokale promotie gezorgd en bijgevolg geleid tot een toename van de naamsbekendheid van het Cultuurforum.

Teams EVP 2024	Bevestigde stemmen	% publiek	Punten publiek	Punten jury	Totaal punten	% totaal
Werkgroep 'Mijnverleden Staatsmijn Maurits'	1752	15%	11	11	22	**14,1%**
Olie- en Korenmolen Woldzigt	1172	10%	8	9	17	**10,9%**
Historische Vereniging Wijhe	1340	11%	10	7	17	**10,9%**
Polder Pioniers Zeewolde	671	6%	4	12	16	**10,3%**
Fort Pannerden	1293	11%	9	6	15	**9,6%**
Het team Klompenmakerij van Stichting De Sûkerei	1756	15%	12	1	13	**8,3%**
Museum Cultuurforum Aardenburg	1021	9%	7	5	12	**7,7%**
Lang Leve(n) het Erfgoed	260	2%	1	10	11	**7,1%**
Volendams Museum	862	7%	6	4	10	**6,4%**
Archeolab Museum Hoge Woerd	376	3%	2	8	10	**6,4%**
Erfgoedgroep Behoud Cultuurhistorisch Erfgoed Zuidwesthoek	771	7%	5	2	7	**4,5%**
Openluchtmuseum De Duinhuisjes	585	5%	3	3	6	**3,8%**
	11.859	100%	78	78	156	100%

Afbeelding 4: resultaten Erfgoedvrijwilligersprijs 2024.

Afbeelding 5: vertegenwoordigers van de deelnemende erfgoedorganisaties

13.5 PR-werkgroep Vereniging Musea West-Zeeuws-Vlaanderen

In 2024 bleek de werkdruk voor de leden te hoog en daarom is er gezocht naar uitbreiding van de werkgroep. Er werd door vrijwilligers vanuit museum het Belfort en museum Cultuurforum Aardenburg op gereageerd. Na een introductieperiode is er een nieuw voorstel voor promotie voor 2025 opgesteld. In dit promotieplan zijn adverteren in België, bezoeken van lokale markten, digitale marketing en communicatie opgenomen naast de meer traditionele manier van adverteren, zoals de gezamenlijke advertentie in de Badkoerier. De werksessies werden indien nodig uitgebreid met specialisten, zoals de medewerkers van Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen.

14 De digitale transformatie

We leven in een wereld waarin de digitale en de fysieke realiteit steeds meer in elkaar overlopen. Voor de volgende generatie geldt, de bezoeker van de toekomst, dat zij zullen opgroeien in een volledig digitale wereld. Zij zijn vertrouwd met digitale technologieën en verwachten dat musea deze op innovatieve manieren inzetten.
Een sterke digitale aanwezigheid helpt daarnaast om voorbereid te zijn op onverwachte situaties en toekomstige veranderingen. Als er een situatie heeft aangetoond hoe kwetsbaar fysieke instellingen zijn zonder digitale alternatieven, is het de coronapandemie wel. Musea konden niet worden bezocht en het werk lag stil. Om deze reden en ook voor het bereiken van een wereldwijd publiek én het toegankelijker maken van musea voor iedereen gaat ons museum mee met deze maatschappelijke ontwikkelingen.
Er liggen volop kansen voor wie de stap durft te zetten: digitaal collectiebeheer, het optimaliseren van interne processen, data-analyse voor het beter leren kennen van je bezoeker, het toegankelijker maken van collecties, tentoonstellingen en educatieve programma's (ook voor het vergroten van de toegankelijkheid) en tools zoals VR, AG en AI bieden een manier om verhalen te vertellen. Kortom, om als museum te overleven en relevant te blijven in een snel veranderende wereld is de digitale transformatie essentieel.

Wat is een digitale transformatie?
Digitale transformatie heeft minder met technologie te maken. De term wordt nogal eens als synoniem voor digitalisering gebruikt, maar is dat niet. Dit is het verschil:

- Digitalisering is het gebruik van digitale technologieën: online een ticket kopen, vergaderen via Teams, je collectie registreren in een collectiemanagementsysteem.
- Digitale transformatie gaat over wat je vervolgens met die digitale technologieën doet: welke processen zijn ervoor nodig? Hoe blijf je producten en diensten ontwikkelen die passen bij de huidige tijd? En welke veranderingen in je bedrijfsmodel zijn daarvoor nodig?

De eenvoudigste manier om het verschil te onthouden is:

- Digitalisering is een instrument
- Digitale transformatie is een proces

Let wel, een doorlopend proces dat betrekking heeft op alle aspecten van de organisatie: de bedrijfscultuur, de strategie, processen, relaties en vaardigheden van de medewerkers. Iedereen binnen de organisatie is erbij betrokken. Van de baliemedewerkers tot de conservators en van de sociale mediamanager tot de gebouwbeheerder (DEN, 2024).

14.1 Digitale bedrijfsvoering

Wij willen een dynamisch, toekomstbestendig museum zijn dat de collectie en diensten op een innovatieve, verantwoorde en effectieve manier inzet. Wij willen publiek bereiken, maatschappelijk relevant zijn en impact maken in een snel veranderende wereld. Een digitale bedrijfsvoering is daarbij cruciaal, maar hoe doen wij dat?

Digitale bedrijfsvoering heeft betrekking op het gebruik van digitale technologieën en strategieën om je bedrijfsvoering te optimaliseren, maar het blijft niet bij het automatiseren van processen; het draait voornamelijk om het innoveren van werkwijzen. Er hoort aandacht te zijn voor privacy, cybersecurity, auteursrechten, duurzaamheid, data-gedreven werkwijzen en samenwerking.
Vanaf de opening van het museum in mei 2023 zijn er verschillende keuzes gemaakt richting de digitale transformatie van de organisatie.

14.1.1 Processen, data en structuur

Digitaal documentenbeheer
De dataopslag vond plaats via Microsoft OneDrive. Iedere vrijwilliger kreeg toegang tot informatie gerelateerd aan de functie. De informatie was niet alleen digitaal beschikbaar, maar kon op elke locatie met een internetverbinding geraadpleegd worden, waardoor er efficiënter en vanuit verschillende locaties gewerkt kon worden. In tijden van pandemieën kan het werk op deze manier verder gaan.

Digitale processen voor operationele efficiëntie en professionalisering
Een voorbeeld hiervan is het rooster van de baliemedewerkers, dat in Excel opgemaakt is. De opmaak laat niet alleen het gewerkte aantal diensten en uren van de vrijwilligers zien, maar maakt ook inzichtelijk hoeveel elke vrijwilliger per maand én per jaar aan vrijwilligersvergoeding en kilometervergoeding ontvangen heeft. Dit zorgt er vervolgens voor dat uitbetaling sneller en efficiënter kan gebeuren. Een ander voorbeeld is het op één plaats online beschikbaar maken van digitale content voor het pr-, marketing- en communicatieteam voor bewerking met het ontwerpprogramma Canva.

Google Workspace
Al snel bleek de opslagcapaciteit van Microsoft OneDrive te klein en is er een tijdelijk abonnement aangeschaft om meer opslagruimte te creëren. Er zijn naar (goedkopere) alternatieve gezocht. En besloten is om over te stappen naar Google Workspace (GW), niet alleen vanwege de hoge gratis dataopslagcapaciteit (100TB) maar ook biedt GW aan ANBI's een gratis oplossing voor e-mail, agendabeheer en gestructureerd opzetten van gebruikersaccounts en gebruikersgroepen.

Mail en webhosting
Het abonnement bij TransIp kon hierdoor ook worden opgezegd en werd de webhosting bij Utility in Oostburg ondergebracht. Het proces van overzetten van bestanden uit de OneDrive naar GW, het uitzoeken en structureren van informatie zal naar verwachting in 2025 worden afgerond.

Digitale boekhouding
In 2024 is er door de medewerker en secretaris een stap gezet richting digitaal boekhouden via het boekhoudprogramma e-Boekhouden. Tot alle ins en outs van het programma bekend zijn, wordt er een schaduwboekhouding bijgehouden door de penningmeester van de stichting. In 2025 moet het boekhoudprogramma op punt staan en de resultaten moeten overeenkomen met de resultaten van de penningsmeester.

Collectieregistratiesysteem
Bijna 90% van de Romeinse collectie is geregistreerd in het collectieregistratiesysteem Atlantis en beschikbaar gemaakt voor het grote publiek op de website www.collectiezeeland.nl.

Publiek
In het kader van klantvriendelijkheid en toegankelijkheid is er voor de bezoekers een gratis wifi verbinding tot stand gebracht in het museum.

14.1.2 Data gedreven besluitvorming

Een digitale transformatie maakt data-analyse makkelijker en efficiënter. De data maakt het mogelijk om op basis van waardevolle inzichten in te spelen, verbinding te zoeken en aan te sluiten op veranderende (maatschappelijke) omstandigheden en de museumbezoeker beter te bedienen in de bezoekerscyclus. Een voorbeeld van een werkgroep die gebruik maakt van data gedreven besluitvorming is de pr, marketing en communicatiewerkgroep.

14.2 Het ontwikkelen van een digitale strategie

In 2025 wordt er met behulp van de Digitale Transformatie Scan van DEN gekeken waar onze organisatie staat in de digitale transformatie en waar er kansen liggen voor verbetering binnen de vijf pijlers 'publiek en waarde', 'strategie en budget', 'data en technologie', 'processen en structuur' en 'cultuur en competenties'. Aan de hand van de scan wordt een strategie en bijpassend beleid opgesteld.

15 Samenwerkingen

Musea kunnen samenwerken op diverse niveaus en onderwerpen. Bestuurlijke samenwerking gericht op gezamenlijke belangenbehartiging of praktische waaronder het (uit)lenen van objecten, het samen organiseren van tentoonstellingen en het bundelen van kennis en middelen voor gezamenlijke projecten. Dit kan leiden tot een grotere zichtbaarheid, meer mogelijkheden voor bezoekers en een versterking van de culturele sector.

15.1 De Vereniging Musea West Zeeuws-Vlaanderen (VMWZV)

De VMWZV, opgericht eind 2021 door de 4 gecertificeerde musea en 8 gelieerde particuliere initiatieven in West-Zeeuws-Vlaanderen, bundelen hun krachten op gebied van PR en educatie. Bestuurslid Wim Westphaal is gekozen in het bestuur van de vereniging. Ook in 2024 werd de samenwerking verder uitgebouwd.

Tijdsbesteding van de medewerker van het Cultuurforum voor de VMWZV
In 2021 zijn met de gemeente Sluis prestatieafspraken gemaakt over de invulling van de functie van de medewerker van het Cultuurforum Aardenburg. De medewerker is op fulltime basis (36 uur per week) in dienst van de stichting en werkt 8 uur in de week voor de VMWZV.
Na aftrek van vakantie uren etc. komt dit aantal neer op 6,1 uur netto in de week (317 uur op jaarbasis).
In 2024 heeft de medewerker van het Cultuurforum in totaal uur 324 uur besteed aan werkzaamheden voor de VMWZV en andere musea in West Zeeuws-Vlaanderen. De werkzaamheden bestaan uit het bijwonen van vergaderingen van de VMWZV en de werkgroepen, verslaglegging, het volgen van cursussen, het bijwonen van bijeenkomsten en netwerkdagen, het maken van promotiemateriaal en andere algemene ondersteunende werkzaamheden.

15.2 Naar een toekomstbestendig museumbestel

In 2021 heeft de gemeenteraad de 'Visie op Musea' vastgesteld. De visie heeft geleid tot meer samenwerking tussen de musea, de oprichting van de museum Musea West-Zeeuws-Vlaanderen en extra subsidie aan het Cultuurforum voor professionele ondersteuning van de vereniging.
Begin 2024 is een vervolg gegeven aan de visie. Door het adviesbureau BMC in samenspraak met de vereniging Musea West-Zeeuws-Vlaanderen is het rapport: 'Naar een toekomstig museumbestel' verschenen waarin concrete voorstellen voor verder museaal beleid zijn opgenomen en toegelicht. Dit rapport vormde de basis voor het 'Beleidsplan Musea Sluis' dat in december 2024 door de gemeenteraad is vastgesteld.

Kern van het beleidsplan vormt de bundeling van krachten en subsidies door de oprichting van een overkoepelende Stichting Musea Sluis (werktitel) waarin de geregistreerde musea (kernmusea) nauw gaan samenwerken.

Belangrijkste uitgangspunten van het vastgestelde beleidsplan zijn:
- Oprichting van een stichting met vertegenwoordiging uit de aangesloten musea en onafhankelijke leden die ondersteuning biedt aan de kernmusea;
- Een gezamenlijke exploitatie van de kernmusea;
- Beroepskrachten komen in dienst van de overkoepelende stichting waarbij gestreefd wordt naar verdere professionaliteit door specialisatie;
- Verhoging van de subsidie waardoor extra beroepskrachten kunnen worden aangesteld (gemiddeld 1 fte voor ieder aangesloten museum);
- In ieder kernmuseum wordt een beroepskracht gedetacheerd die naast specialistische inzet voor het totaal belast wordt met de lokale organisatie;
- Kernmusea blijven verantwoordelijk voor lokale aangelegenheden en publiekgerichte activiteiten.

Gestreefd wordt dat de nieuwe opzet 1 januari 2026 ingaat.

15.3 Museale samenwerkingen

In 2024 heeft het Cultuurforum verschillende bestaande museale samenwerkingsverbanden verder versterkt en is nieuwe samenwerkingsverbanden aangegaan.

15.3.1 Romeins Archeologisch Museum (RAM) Oudenburg (BE)

In 2024 heeft het Cultuurforum de grensoverschrijdende museale samenwerking met het Romeins Archeologisch Museum (RAM) verder uitgebouwd. Het RAM heeft objecten uit de eigen vaste Romeinse tentoonstelling in bruikleen gegeven tijdens de Archeologiedag van het Cultuurforum. Daarnaast wordt gewerkt aan een gezamenlijke tentoonstelling voor 2026 over Romeins speelgoed, genaamd ‘Ludi Romani’, waar ook het Tabaksmuseum in Wervik (BE) aan zal deelnemen.

15.3.2 Museum het Belfort Sluis – bidbook

De tentoonstelling van museum het Belfort in Sluis is verouderd en apparatuur werk niet meer of niet goed. De besturen van beide musea hebben het idee gevat om de krachten te bundelen en de tentoonstellingen op beide locaties onder te brengen in één project.

15.3.3 Musea in Zeeuws-Vlaanderen

In 2024 is er een samenwerkingsovereenkomst getekend met museum het Bolwerk in IJzendijke. Deze samenwerkingsovereenkomst is gesloten in het kader van de herdenking van de dood van prins Maurits, dat in 2025 driehonderd jaar geleden zal zijn. Samen met onderstaande musea wordt er gewerkt aan tentoonstellingen op de verschillende locaties die allemaal een onderdeel uit het leven van prins Maurits vertellen.

- Museum Cultuurforum Aardenburg
- Museum het Bolwerk IJzendijke
- Museum het Warenhuis in Axel
- Museum het Belfort in Sluis
- Museum Schooltijd in Terneuzen
- Museum Hulst ’s Landshuis
- Vereniging tot Behoud van de Historie van Philippine

De tentoonstelling zijn vanaf april 2025 op bovenstaande locaties te bezoeken. Museum het Bolwerk coördineert het project.

15.4 (Grensoverschrijdend) samenwerken met erfgoedinstellingen

Voor het ontwikkelen van publieksactiviteiten, tentoonstellingen, educatieve programma's, het aantrekken van nieuwe doelgroepen en voor het stimuleren van (nieuwe) samenwerkingsverbanden binnen de culturele sector werkt het Cultuurforum samen met verschillende erfgoedinstellingen. Ook wordt er deelgenomen aan verschillende bijeenkomsten om op de hoogte te blijven van de laatste ontwikkelingen binnen het werkveld.

15.4.1 Erfgoed Zeeland – Archeohotspot

In opdracht van de Provincie Zeeland onderzocht Erfgoed Zeeland wat er in Zeeland mogelijk is met de Archeohotspot, want momenteel heeft Zeeland er nog geen. Wat blijkt? Er is genoeg interesse vanuit verschillende organisaties in Zeeland om een Archeohotspot op te zetten. Ook Cultuurforum Aardenburg heeft zich kandidaat gesteld, met Robert van Dierendonck als specialist om het project te begeleiden. Welke vorm de Archeohotspot in Aardenburg krijgt, wordt samen met de provinciaal archeoloog en depothouder van Erfgoed Zeeland onderzocht.

15.4.2 Raakvlak (Brugge) – Zwinstrandarcheologie

In 2024 is het Cultuurforum benaderd door Raakvlak om als partner deel te nemen aan een publieksparticipatieproject waarbij de focus ligt op het verzamelen van archeologisch materiaal op het Zwinstrand. Er wordt verder onderzocht welke rol het Cultuurforum binnen dit project kan vervullen. Het Cultuurforum bracht de nieuwe directeur van Erfgoed Zeeland, Wilco Blaak, op de hoogte en ook de provinciaal archeoloog, Ludo Snijders, is op de hoogte gebracht van dit project. Zij sluiten beiden aan bij het overleg om verdere samenwerking op het gebied van erfgoed, archeologie en publieksparticipatie tussen Nederland en België te stimuleren.

15.4.3 Landschapspark Zwinstreek

Landschapspark Zwinstreek is een door de Belgische overheid erkend landschapspark en strekt zich uit in het noorden van West-Vlaanderen (B) en het westen van Zeeuws-Vlaanderen (N). De gemeente Sluis en de provincie Zeeland participeren in het algemeen bestuur en subsidiëren een deel van de kosten. Stichting Cultuurforum Aardenburg is aangewezen als een van de partners voor het culturele erfgoed van de Zwinstreek. Als partner woonden medewerkers en bestuursleden de bijeenkomsten van het Landschapspark Zwinstreek bij. Het Cultuurforum ondersteunde bij het zoeken naar een geschikte kandidaat voor vertegenwoordiging in het bestuur van het Landschapspark namens het culturele erfgoed van de streek en droeg Henk Masclee (Sluis) voor als kandidaat. Deze werd vervolgens benoemd voor een periode van drie jaar.

15.5 Samenwerken met maatschappelijke organisaties

Volgens Siebe Weide, oud-directeur van de Nederlandse Museumvereniging, hebben musea vijf maatschappelijke waarden: de collectiewaarde, de verbindende waarde, de educatieve waarde, de belevingswaarde en natuurlijk ook de economische waarde. Vijf waarden waarmee musea een bijdrage leveren op tal van maatschappelijke terreinen. Als sector, maar vooral in samenwerkingsverbanden met overheden, onderwijs, media en bedrijfsleven.

Vrijwilligers zorgen voor een sterke sociale binding van het museum met de sociale omgeving. Musea zijn zeer ervaren in het managen en opleiden van vrijwilligers en leveren zo een bijdrage aan opleidingsniveau en werkervaring. Senioren blijven dankzij hun vrijwilligerswerk maatschappelijk actief, terwijl werknemers via dat vrijwilligerswerk in het reguliere arbeidsproces kunnen re-integreren.

Het Cultuurforum werkt sinds 2023 samen met verschillende organisaties op het gebied van re-integratie, voorziet werkstageplekken en sociale werkvoorziening. Partners zijn Dethon, Lentewerk en MCZ. In 2024 zijn daar onderstaande organisaties aan toegevoegd.

15.5.1 Amplooi – Re-integratie

Sinds 2023 voorziet het Cultuurforum werkstageplekken voor mensen die opnieuw willen re-integreren in het arbeidsproces. Het eerste (succesvolle) pilottraject werd opgestart in samenwerking met Lentewerk. De re-integrant ging na een aantal weken niet alleen terug aan de slag, maar bleef ook als vrijwilliger betrokken in het museum. De werkstageplek werd al snel opgevuld door een kandidaat vanuit Amplooi. Helaas kon deze kandidaat wegens medische beperkingen niet terugkeren in het arbeidsproces. Ook deze kandidaat bleef na het traject betrokken als vrijwilliger in het museum.

15.5.2 JOTA – Verheugenisrondleidingen

JOTA is een initiatief vanuit de gemeenschap en wordt gerund door enthousiaste vrijwilligers. Een plaats in West Zeeuws-Vlaanderen waar je welkom bent en waar je kunt delen wat je beweegt! JOTA is klein begonnen en kon groeien met programma's en projecten, waaraan behoefte bleek te zijn in de West-Zeeuws-Vlaamse samenleving. Vanuit ontmoeting en verbinding gaan zij samen met mensen op zoek naar perspectief voor een menswaardig leven, en een wereld waar respect en liefde is voor al wat leeft. Bij alle activiteiten van JOTA staat ontmoeting centraal.

Verheugenisrondleidingen voor mensen met dementie
Musea verrassen, verrijken en verbinden. Vanuit de overtuiging dat musea voor iedereen toegankelijk moeten zijn – ongeacht leeftijd, achtergrond, overtuiging en/of beperking, in welke vorm dan ook – onderzochten het Cultuurforum en JOTA de mogelijkheden voor het ontwikkelen van een verheugenisrondleiding: rondleidingen voor mensen met dementie.
De insteek vanuit JOTA is het samen beleven van een leuk uitje op maat voor zowel client als mantelzorger. In dit geval gaat het niet zozeer om het historische verhaal, maar wordt de museumcollectie ingezet om gesprekken op gang te brengen tussen de deelnemers en betrokkenen. De gidsen en baliemedewerkers zullen daarvoor een speciale training 'goed omgaan met dementie' volgen die wordt verzorgd door JOTA en Alzheimer Nederland.

Verheugenisrondleidingen voor woonzorglocaties
Voorafgaand aan het ontwikkelen van dit nieuwe programma heeft een doelgroep analyse plaatsgevonden om te kijken of het programma verder uitgerold kan worden naar woonzorglocaties waar mensen met dementie wonen die niet langer thuis kunnen blijven. Er is contact opgenomen met de locatiemanager van een woonzorglocatie van Zorgsaam, Bachten Dieke in Terneuzen, om te onderzoeken of het ontwikkelen van dit programma voor deze doelgroep ook interessant is. Zij zijn erg enthousiast en werken graag mee aan een pilotprogramma.

16 Financiën

De gemeente Sluis heeft voor 2024 de subsidie vastgesteld op een bedrag van € 92.570,00. Naast de exploitatiesubsidie die Het Cultuurforum van de gemeente Sluis ontvangt, heeft het museum een aantal bijdragen van de Provincie, fondsen, bedrijven en particulieren ontvangen. In bijlage IX is de balans per 31 december opgenomen.

16.1 Bezoekersaantallen

Het museum is laagdrempelig en streeft in 2024 naar een bezoekersaantal van 4.000 op jaarbasis. Uit onderzoek blijkt dat het bezoekersaantal kan groeien naar 7.000 per jaar, dat in 2027 bereikt moet worden. Voor het aantrekken van nieuwe doelgroepen en het verhogen van de bezoekersaantallen wordt

de samenwerking met verschillende (maatschappelijke)organisaties opgezocht in binnen en buitenland. In 2025 wordt ingezet op het aantrekken van bezoekers vanuit België, omdat uit metingen aan de balie blijkt dat zij het museum nog onvoldoende weten te vinden. Het streefdoel voor 2024 is behaald, het museum heeft 4439 bezoekers ontvangen. Tezamen met de resultaten van het Gidsengilde Aardenburg komt het totaal op 5072 bezoekers aan Aardenburg. Een specificatie van de bezoekersaantallen en de herkomst van onze bezoekers vindt u in bijlage VIII.

16.2 Museumwinkel, museumcafé en Romeinse lunch

In 2024 is het bevoorraden en uitbreiden van de museumwinkel overgedragen aan een vrijwilliger. Er is plaatsgemaakt voor nieuwe (streek)producten en ook de inrichting is volledig vernieuwd. Er wordt meer samenwerking met lokale ondernemers gezocht en de producten sluiten beter aan op de verwachtingen van de bezoekers. Dit blijkt uit de gemiddelde besteding per klant, die in 2024 hoger was dan in 2023. Voor meer details kunt u de jaarrekening raadplegen.

16.3 Fondsenwerving

De werkgroep fondsenwerving heeft voor onderstaande resultaten gezorgd:
Het Cultuurfonds Zeeland heeft een bijdrage van €2500 toegekend voor het verbeteren van de Romeinse tentoonstelling
Het landelijke Cultuurfonds en Themafonds Erfgoedvrijwilligers hebben een bijdrage van € 4.350 toegekend voor het digitaliseren en optimaliseren van de collectieregistratie.
Provincie Zeeland heeft een subsidie toegekend van € 5.800 voor het organiseren van de Archeologiedag
Het project ‘herinrichting van de middeleeuwse tentoonstellingen in Aardenburg en Sluis’ is aangemeld voor cofinanciering vanuit het BGTS Landschapspark van de Zwinstreek (Interreg). Stichting IJzendijke bevrijd (80-jarige bevrijding) heeft €2.000 toegekend, waarvan €739,56 is gebruikt.

16.4 Sponsoring

Ook werd het museum dit jaar gesteund door het bedrijfsleven.

- Een bijdrage van € 199,76 werd gesponsord vanuit de Rabo ClubSupport.
- Clima Nova sponsorde €500 voor de ontwikkeling van de nieuwe middeleeuwse tentoonstelling.
- DCS Cleaning steunt het museum voor drie jaar met een bijdrage van €500 per jaar.
- Deco5 (ramen, zonwering, enz) sponsorde in de vorm van een vitrine op maat.

Het museum sponsorde de eerste editie van het rockfestival (F)rockcity Live met een bedrag van €150,00.

16.5 Donaties

Het museum ontving van bezoekers via QR-codes in het museum een bijdrage van € 291,00 voor het ontwikkelen van de middeleeuwse tentoonstelling.

Voor meer details over fondsenwerving, sponsoring en donaties kunt u de jaarrekening raadplegen.

Bijlage I Nevenfuncties bestuur

Andre Bauwens:	Bestuurslid Heemkundige Kring West-Zeeuws-Vlaanderen, Bestuurslid Stichting Pro-Artes en voorzitter Gidsengilde Aardenburg
Alex Groosman:	Afdelingsmanager facilitair bij Provincie Zeeland en Voorzitter AWN Nederlandse Archeologievereniging afdeling Zeeland & West-Brabant
Wim Westphaal	Penningmeester van de stichting Vrienden van het Archeologisch Museum, Secretaris van de Vereniging Musea West-Zeeuws-Vlaanderen
Dick de Pooter	Griffier bij de Protestantse Gemeente te Sint-Kruis en Aardenburg, Vicevoorzitter Stichting Bachcomité Aardenburg, Secretaris Vocaal Herenensemble Maatwerk, Aardenburg, Lid Raad van toezicht vertegenwoordiger van de kerken bij RTV Scheldemond
Marieke van Nieuwkoop	Bestuurslid Bach Comité Aardenburg
Willem de Stigter	Voorzitter Stichting Aardenburg Kunstenfestival, bestuurslid Stichting Aardenburg Amuseert en eigenaar Archistedes Omgevingsadviezen
Steve Martin	Eigenaar Management en consultancy services (MCS) BV Voorzitter van de stichting vrienden van het archeologisch museum, Bestuurslid Vereniging Zeeuwse Musea
Dinique Bakkers	Voorzitter Stadsraad Aardenburg, Koster Rooms Katholieke kerk Aardenburg
Angela Boeije	Management Secretaresse bij Emergis, Raadslid CDA Sluis, Bestuurslid Heemkundige kring West-Zeeuws-Vlaanderen.
Jan Ruesen	Secretaris Gidsengilde Aardenburg

Bijlage II opleidingen en cursussen 2024

Erfgoed Zeeland	**Deelnemers**
Klantgerichtheid	I. Hulst, C, Aernoudts, M. van Nieuwkoop, A. van Rijswijk, J. Ruesen en P. Crauwels
Tentoonstellingsteksten schrijven	J. Ruesen en J. Schelleman
Fondsenwerving	W. Westphaal, S. Martin, J. Schelleman, A. Buijze en I. Haartsen
Digitale marketing en communicatie	J. Schelleman en A. Buijze
Omgaan met de omgevingswet	D. Bakkers
Verantwoordelijkheden en kansen van een vrijwilligersorganisatie	J. Schelleman
Beter besturen	S. Martin en J. Schelleman

Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen	**Deelnemers**
Basiscursus gastheerschap	E. Ruesen, J. Ruesen, A. Cromheecke, D. van de Wijnckel, S. Martin en P. den Hartog
Verdiepingsmodule ‘de Bikken’	J. Schelleman, J. Ruesen, E. Ruesen, D. van de Wijnckel, P. den Hartog, S. Martin en A. Cromheecke
Gebiedssafari	J. Schelleman, J. Ruesen, A. Cromheecke en E. Ruesen

Sociale Hygiëne	**Deelnemers**
Online	W. Westphaal en J. Schelleman

Koop, eet, beleef lokaal	**Deelnemers**
Basiscursus Canva	F. Timcke, A. Buijze en P. Crauwels
Verdiepingscursus Canva	A. Buijze en J. Schelleman

101BHV	**Deelnemers**
Jaarlijkse herhaling	S. Martin, J. Schelleman, D. Bakkers, I. Claeijs, A. Cromheecke, P. Crauwels, W. Steensels, E. Ruesen, A. Martin, D. van de Wijnckel, T. van Heelsbergen, W. van Heelsbergen, W. Withuis, C. Aernoudts, I. Hulst en M. van Nieuwkoop

Cultuurforum Aardenburg	**Deelnemers**
Workshop feedback geven en ontvangen voor erfgoedvrijwilligers, ism museum Veere	J. Schelleman. I. Hulst, I. Claeijs, H. Buijze, A. Buijze, W. van Heelsbergen, S. Martin, W. Westphaal, E. Ruesen, W. Withuis en I. Karreman (Bolwerk IJzendijke)
Cursus Romeinen in Aardenburg door archeoloog R. van Dierendonck	25 vrijwilligers van het museum, het Gidsengilde Aardenburg en bestuursleden

Gemeente Sluis	**Deelnemers**
Fondsenwerving	W. Westphaal, S. Martin, W. de Stigter en D. de Pooter

Bijlage III overzicht informatieve bijeenkomsten

Bijeenkomst	**Deelnemers**
Fondsenwerving, Groede	D. de Pooter, W. de Stigter, W. Westphaal en S. Martin
Bijeenkomsten Landschapspark van de Zwinstreek (BE)	D. Bakkers, A. Bauwens, S. Martin, D. de Ruijsscher, J. Kiburg, W. Westphaal en J. Schelleman
Persconferentie Uit in de Zwinstreek, Oostburg	J .Ruesen
Zeeuwse Archeologiedag, Middelburg	W. Westphaal, W. van Heelsbergen, T. van Heelsbergen en R. van Dierendonck
Contactdag Zeeuwse Museumvereniging, Nieuwdorp	S. Martin en J. Schelleman
Inspiratie en netwerkdag Forum voor Vlaamse Archeologie, Ename (BE)	E. de Backere, W. van Heelsbergen, I Claeijs en J. Schelleman
Plattelandsklassen netwerkbijeenkomst, Sint-Jan-In-Eremo (BE)	S. Martin
Archeologiemiddag, Hulst	W. van Heelsbergen, T van Heelsbergen, J. Ruesen, S. Martin en J. Schelleman
Reizen in de Tijd, Fruitteelt museum	W. van Heelsbergen, I. Claeijs, W. Westphaal en J. Schelleman
Reizen in de Tijd, Middelburg	W. van Heelsbergen, I. Claeijs, W. Westphaal, J. Schelleman en J. Zuurbier.
Neusbeurs, Gent (BE)	E. de Backere, J. Ruesen, S. Martin en J. Schelleman
Verschillende netwerkbijeenkomsten Gastheerschap	S. Martin, P. den Hartog, A. Cromheecke, A. Bauwens, J. Schelleman, D. van de Wijnckel, E. Ruesen, J. Ruesen,
Doctorraadsverdediging conservator, UGent (BE)	W. Westphaal, S. Martin, J. Ruesen, J. Schelleman, A. Bauwens, I. Claeijs, W. van Heelsbergen, T. van Heelsbergen en R. van Dierendonck
Heemkundige Kring Damme, Moerkerke (BE)	S. Martin en J. Ruesen
Commissie- en raadsvergaderingen, Sluis	S. Martin, W. Westphaal, J. Ruesen, W. Steensels, A. Bauwens, I. Claeijs en J. Schelleman
Nationale Erfgoedvrijwilligersprijs, Den Haag	S. Martin, W. Westphaal, M. van Nieuwkoop, J. Schelleman, A. Buijze, A. Cromheecke, W. Withuis, P. Crauwels, R. van Dierendonck, I. Claeijs, T. van Heelsbergen en W. van Heelsbergen
Bridging the North Sea, Leiden	S. Martin
Referentie bezoeken n.a.v. ontwerpbureaus voor ontwikkelen middeleeuwse tentoonstelling in Utrecht, Antwerpen, Brugge en Gent	W. Westphaal, S. Martin, J. Ruesen, A. Bauwens en J. Schelleman Belfort: B. Groosman, M. van Damme en L. Billiet
Zwinstrandarcheologie, Raakvlak Brugge	J. Ruesen en S. Martin
Beach archeology, Erfgoed Zeeland	W. Westphaal, S. Martin, J. Ruesen, A. Bauwens en J. Schelleman
Contactdag Mondriaanfonds	S. Martin
Bijeenkomst 25 jaar Heemkundige King Damme (BE)	S. Martin en J. Ruesen
Presentatie jaarboek Heemkundige Kring WZVL	S. Martin
Archeologiemiddag Hulst	S. Martin, J. Schelleman, W. van Heelsbergen, T. van Heelsbergen en J. Ruesen

Bijlage IV groepsbezoeken

Groepen uit Nederland

Groep	Personen	Programma
Gidsenteam Zeeuws-Vlaanderen	13	Rondleiding museum en kerk + hapje/drankje
Museum het Belfort Sluis	10	Rondleiding museum + hapje/drankje
Familie	4	Rondleiding museum
Team beheer en Beleid gemeente Sluis	16	Rondleiding museum
Familie	2	Rondleiding museum
Museum Veere	23	Rondleiding museum, Romeinse lunch, stadswandeling + hapje/drankje
Gebiedssafari Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen	32	Rondleiding museum
Alumni Universiteit Wageningen	14	Rondleiding museum
Team mantelzorg gemeente Sluis	14	Rondleiding museum + hapje/drankje
Familie	10	Rondleiding museum
?	16	Stadswandeling
Parochie St. Trudo	11	Rondleiding museum
Familie	4	Rondleiding museum
Familie	6	Rondleiding museum
Familie	44	Museum onderdeel van speurtocht in eigen beheer
Familie	12	Rondleiding museum, stadswandeling + hapje/drankje
KOB Eede	37	Rondleiding museum
Zeeuwse Cirkel Zwinne blomme	26	Rondleiding museum + hapje/drankje
Familie	2	Rondleiding museum, stadswandeling + hapje/drankje
Gemeenteraad	28	Rondleiding museum, stadswandeling en rondleiding St. Baafskerk + hapje/drankje
Waterschap Scheldestromen	14	Rondleiding museum, St. Baafskerk en stadswandeling + hapje/drankje
Archeologiedag	26	Themawandeling Romeinen in Aardenburg
Gastheerschap Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen, bijeenkomst familievriendelijkheid	45	Speedrondleiding langs interactieve elementen uit de museumtentoonstelling en korte pitch over de toepassing van familievriendelijkheid in ons museum
Werkbezoek	5	Rondleiding museum + drankje

Groepen uit België

Groep	Personen	Programma
Zilveren Passer	19	Rondleiding museum + hapje/drankje
Koperen Passer nr. 2	24	Rondleiding museum
Zilveren Passer nr. 6	23	Rondleiding museum +hapje/drankje
Davidsfonds & Cultuursmakers	48	Rondleiding museum, stadswandeling + hapjes/drankje
Zilveren Passer	15	Rondleiding museum
?	32	Stadswandeling
Koperen Passer nr. 9	14	Rondleiding museum en Romeinse lunch
KBO	30	Stadswandeling
?	16	Stadswandeling
Familie	2	Stadswandeling
?	18	Rondleiding museum
Cultuursmakers	30	Rondleiding museum, bezoek kerk en stadswandeling
Familie	7	Rondleiding museum

KWB Heule Watermolen.	37	Rondleiding museum en St. Baafskerk + drankje
Persreis ‘van grond tot mond’ Gastvrij Zeeuws-Vlaanderen	6	Rondleiding museum + Romeinse hapjes + bierproeverij Frank Schout
Open Monumentendag	50	Rondleiding museum + stadswandeling
Familie	7	Rondleiding museum
Winactie Cultuursmakers	4	Rondleiding museum

Aantal gidsbeurten 2024 groepen en scholen: 88

Bijlage V: overzicht schoolbezoeken 2024

Nederlandse scholen

School	Basis/middelbaar	Programma	Leerlingen
Zwincollege Oostburg	Middelbaaronderwijs	Pilot ‘speurtocht naar het Romeinse verleden van Aardenburg	7
Zwincollege Oostburg	Middelbaaronderwijs	Rondleiding museum en bezoek St. Baafskerk	60
OBS De Zeemeeuw Breskens	Basisonderwijs	Rondleiding museum en stadswandeling	41
BS Sint Bavo Oostburg	Basisonderwijs	Reizen in de Tijd	26
Op Dreef Aardenburg	Basisonderwijs	Reizen in de Tijd	20
OBS De Schuttershoek uit IJzendijke	Basisonderwijs	Reizen in de Tijd	15
Totaal basisonderwijs			102
Totaal middelbaaronderwijs			67
Totaal uit Nederland			169

Vlaamse scholen

School	Basis/middelbaar	Programma	Leerlingen
Onze Lieve Vrouwecollege uit Oostende	Middelbaaronderwijs	Rondleiding museum en stadswandeling	62
Campus Zelzate Wachtebeke	Middelbaaronderwijs	Rondleiding museum, stadswandeling en speurtocht	115
Gemeentelijke basisschool uit Sleidinge	Basisonderwijs	Rondleiding museum en workshop archeologie	28
Sint-Jozef uit Lochristi	Basisonderwijs	Rondleiding museum en workshop archeologie	72
Lodewijkcollege uit Sint Andries	Middelbaaronderwijs	Rondleiding museum, rondleiding St. Baafskerk en speurtocht naar het Romeinse verleden van Aardenburg	122
Totaal basisonderwijs			100
Totaal middelbaaronderwijs			299
Totaal uit Vlaanderen			399

Totaal aantal deelnemers educatieve lessen uit Nederland en Vlaanderen: 568. Dit is een stijging t.o.v. 2023 (geopend vanaf 30 mei 2023).

Bijlage VI Eindrapportage Gidsengilde 2024

Inleiding

Het Gidsengilde Cultuurforum Aardenburg (Gidsengilde CFA) maakt onderdeel uit van Cultuurforum Aardenburg.

Er zijn 9 gidsen actief binnen het Gidsengilde CFA die op basis van een planning de aangevraagde activiteiten buiten het museum begeleiden. In het museum zijn ze actief in het educatief programma "Reizen in de Tijd" en bij arrangementen waarbij er een combinatie van een themawandeling is met een bezoek aan het museum. Daarnaast vallen ze ook in als museumgids wanneer er een tekort is aan museumgidsen. In december hebben 2 gidsen aangegeven te stoppen. Hiermee komt het aantal actieve gidsen in 2025 op 7.

Overzicht van gegidste activiteiten

Wandelingen	Deelnemers/Gidsbeurten jan.-dec. 2024												
	Jan	Feb	Mrt	April	Mei	Juni	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totalen
Zaterdag stadswandeling	0	0	0	0	6	8	0	13	1	0	0	0	28
Aangevraagde stadswandeling	0	0	0	64	36	0	2	2	6	0	0	0	110
Korte stadswandeling	0	0	21	0	21	0	2	2	0	0	0	0	46
Korte wandeling + museum	0	0	0	0	0	0	6	0	12	0	0	0	18
Korte wandeling + museum + St. Baafskerk	0	0	0	0	0	0	0	25	0	0	14	0	39
Romeinen in Aardenburg	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Educatief progtramma - speurtocht	0	0	0	40	0	0	0	0	0	120	0	0	160
Totaal aantal deelnemers	0	0	21	104	63	8	10	42	19	120	14	1	402
Aantal zaterdag wandelingen	0	0	0	0	2	3	0	4	1	0	0	0	10
Aantal themawandelingen	0	0	1	2	3	2	2	2	2	0	0	1	15
Aantal speurtochten	0	0	0	2	0	0	0	0	0	6	0	0	8
Museum CFA: gidsbeurten	0	0	0	3	3	0	0	0	3	2	0	3	14
Gidsengilde CFA: gidsbeurten	0	0	2	8	7	6	2	7	3	12	0	1	48

Toelichting	
1) Zaterdag stadswandeling	Van mei t/m oktober wordt op iedere zaterdag een stadswandeling georganiseerd.
2) Aangevraagde stadswandeling	Op aanvraag: stadswandeling.
3) Korte stadswandeling	Op aanvraag: ingekorte stadswandeling.
4) Korte wandeling + museum	Op aanvraag: ingekorte stadswandeling met bezoek aan museum.
5) Korte wandeling + museum + St. Baafskerk	Op aanvraag: ingekorte stadswandeling met bezoek aan het museum en de Sint Baafskerk.
6) Romeinen in Aardenburg	Op aanvraag: wandeling door het gebied van de voormalige Romeine nederzetting
7) Educatief progtramma - speurtocht	Op aanvraag: Educatief programma voor de 1ste t/m 3de klas van het voortgezet (secundair) onderwijs.
Aantal themawandelingen	Het totaal van de activiteiten 2)+3)+4)+5)+6)
Museum CFA: gidsbeurten	Aantal keren dat een gids van het Gidsengilde CFA bij een museumactiviteit is betrokken.
Gidsengilde CFA: gidsbeurten	Aantal keren dat een gids van het Gidsengilde CFA betrokken is geweest bij de activiteiten 1) t/m 7).

Kosten/baten overzicht

- De gidsen krijgen per gidsbeurt een vergoeding van € 12,50.
- De gemiddelde opbrengst per deelnemer is ongeveer € 4,00.
- Het aantal deelnemers aan de activiteiten 1) t/m 7) zijn: 402.
  Totale opbrengst is: € 1.608,00.
- Het aantal gidsbeurten behorende bij de activiteiten 1) t/m 7) zijn: 48. Totale kosten zijn €600,00.
- Ongeveer 90% van de opbrengsten komen uit de aangevraagde activiteiten 2) t/m 7).

Aantal gidsbeurten per jaar per gids

Het gemiddelde aantal gidsbeurten per jaar bedraagt ongeveer 7. Hierbij moet worden opgemerkt dat niet alle gidsen meedoen aan de educatieve programma's zodat per gids het aantal gidsbeurten sterk kan afwijken van het gemiddelde. Als hiermee rekening wordt gehouden kan het aantal gidsbeurten per gids grofweg variëren tussen 3 en 13 per jaar.

Aantal deelnemers zaterdagwandelingen

Het aantal deelnemers aan de zaterdagwandelingen (28) is t.o.v. 2023 (54) bijna gehalveerd. De periode waarin de zaterdagwandelingen werden aangevraagd zijn hetzelfde gebleven nl. van mei t/m september. In beide jaren zijn er geen aanvragen geweest in oktober.
Het aantal gidsbeurten in 2023 bedroeg 27. In 2024 is het aantal gidsbeurten opgelopen naar 62. Het verschil is vnl. te wijten aan de educatieve programma's die er in 2024 zijn bijgekomen.

Overige activiteiten - fondsenwerving
Begin 2024 is aan fondswerving gedaan met het doel een stand te kunnen inrichten op de Neosbeurs in Gent. De Neos-beurs is een tweejaarlijkse Cultuur- en Toerismehappening waar 223 seniorenverenigingen uit Vlaanderen bij zijn aangesloten. Voor Cultuurforum Aardenburg zijn deze seniorenverenigingen een belangrijke doelgroep en de reden om aan de beurs mee te doen. De fondswerving bij ondernemers in Aardenburg heeft totaal € 900,00 excl. BTW opgebracht. Voor de Neos-beurs is er een speciaal arrangement gemaakt met een dagvullend programma, met daarin een stadswandeling en bezoeken aan het museum en de Sint-Baafskerk. In het programma is ook een lunch voorzien. Er zijn tot heden 2 aanmeldingen van Neos-groepen voor het voorjaar van 2025. Deze groepen maken echter geen gebruik van het speciale arrangement. De folder en website zijn aangepast voor de themawandelingen, educatief programma en arrangementen.

Educatie
Voor het voortgezet (secundair) onderwijs is een educatief programma ontwikkeld onder de naam "Speurtocht naar het Romeinse verleden van Aardenburg".

Nieuwe themawandelingen
Naast de bestaande themawandelingen is er een nieuwe themawandeling van 1,5 uur ontwikkeld met als titel "Romeinen in Aardenburg". Tijdens deze themawandeling wordt het gebied doorkruist van de Romeinse nederzetting in Aardenburg waarbij aan de hand van gedane opgravingen in beeld wordt gebracht hoe Aardenbrug er in de Romeinse tijd uitzag.

Activiteiten op (nationale) feestdagen
- Tijdens Open Monumentendag 2024 zijn er 2 stadswandelingen georganiseerd met in totaal ongeveer 10 deelnemers. De deelname hieraan was gratis.
- Naar aanleiding van "80 jaar vrijheid" zijn er in de maand oktober 2 wandelingen, 2 fietstochten en 2 lezingen georganiseerd waaraan ongeveer 120 personen hebben deelgenomen. De ontvangen subsidie voor de huur van de Doopsgezinde kerk en gidsen bedroeg €270. De deelname hieraan was gratis. o Van 26 oktober t/m 10 november is de fototentoonstelling "WOII in kleur" georganiseerd met 405 bezoekers. De ontvangen subsidie voor de opening van de fototentoonstelling, promotie en installatiematerialen bedroeg €744,55. Alle 11 basisscholen in de gemeente Sluis en het Zwin College hebben het boekenset "WOII in kleur" en ter promotie een goodie bag met CFA activiteiten gekregen. Tijdens de fototentoonstelling zijn er 6 boekensets van "WOII in kleur" verkocht. o Tijdens de Archeologiedag 2024 is de themawandeling "Romeinen in Aardenburg" georganiseerd. Hieraan hebben ongeveer 20 personen deelgenomen. De deelname hieraan was gratis. Wegens te veel inschrijvingen, is er nog een tweede wandeling georganiseerd.

Bijlage VII: resultaten werkgroep PR, marketing en communicatie

Toename naamsbekendheid Cultuurforum

Uit resultaten van Google Analytics is gebleken dat de naamsbekendheid van het Cultuurforum Aardenburg, voorheen bekend als gemeentelijk archeologisch museum Aardenburg of in het kort museum Aardenburg, als merk is toegenomen. Afbeelding 1 toont de data van het derde kwartaal van 2024. Opvallend is de zoekterm 'museum Aardenburg' boven de zoekterm 'Cultuurforum Aardenburg'.

Top zoekopdrachten voor je site	Kliks	Impressies
Museum Aardenburg	259	460
Cultuurforum Aardenburg	249	438
Aardenburg museum	95	172
Museum cultuurforum Aardenburg	50	145
Aardenburg	37	11.838
Archeologisch museum Aardenburg	22	58
Sluis	10	2,131
Rob Rijckaert*	6	12
Archeologisch museum	4	254
Aardenburg zeeland	1	501

Afbeelding 1: zoektermen in Google Search Q3 2024

Succesvolle mediacampagne

In het vierde kwartaal is er ontzettend veel werk verzet door de werkgroep, en door een aantal andere vrijwilligers, als gevolg van het grote aantal activiteiten die in het vierde kwartaal van 2024 plaatsvonden. Enkele voorbeelden zijn: de activiteiten rondom de 80 jaar vrijheid en de Archeologiedag (zie pagina 15 t/m 19). Ook werd het Cultuurforum in deze periode genomineerd voor de landelijke Erfgoedvrijwilligersprijs waar op provinciaal en nationaal niveau aandacht voor was bij de media. In deze periode lanceerde de werkgroep een betaalde campagne op sociale media. Afbeelding 2 toont de data van het vierde kwartaal van 2024. Opvallend is de zoekterm 'Cultuurforum Aardenburg' op nummer 1, een direct resultaat van de inspanningen van de werkgroep en grote media-aandacht.

Top zoekopdrachten voor je site	Kliks	Impressies
Cultuurforum Aardenburg	334	565
Museum Aardenburg	254	432
Aardenburg museum	67	138
Museum cultuurforum Aardenburg	52	131
Aardenburg	41	9.784
Archeologisch museum Aardenburg	23	51
Sluis	6	1.218
WO2 in kleur expositie	5	44
Aardenburg centrum	2	48
Archeologisch museum	2	176

Afbeelding 2: zoektermen in Google Search Q4 2024

Betaalde sociale mediacampagne
Met de betaalde sociale mediacampagne zijn er alleen op Facebook in korte tijd bijna 70.000 mensen bereikt en is de content bijna 190.000 keer bekeken. Niet alleen zijn er meer mensen bereikt. Opvallend is de verdeling man-vrouw en de leeftijden die met targetting binnen een betalende campagne bereikt kunnen worden. De verdeling man-vrouw was voor het eerst meer in balans, ook bereikten onze advertenties voor het eerst (nieuwe) jongere doelgroepen en was er een toename in de online interactie. Meer interactie op content creëert trouwe volgers en dat is weer goed voor (herhaal)bezoeken aan het museum.

De gesponsorde (betaalde) berichten op sociale media, voornamelijk Facebook, over de activiteiten hebben gezorgd voor ongeveer 725 deelnemers in het vierde kwartaal en voor meer nieuwe en vaste volgers via onze sociale mediakanalen en nieuwsbrief gezorgd.

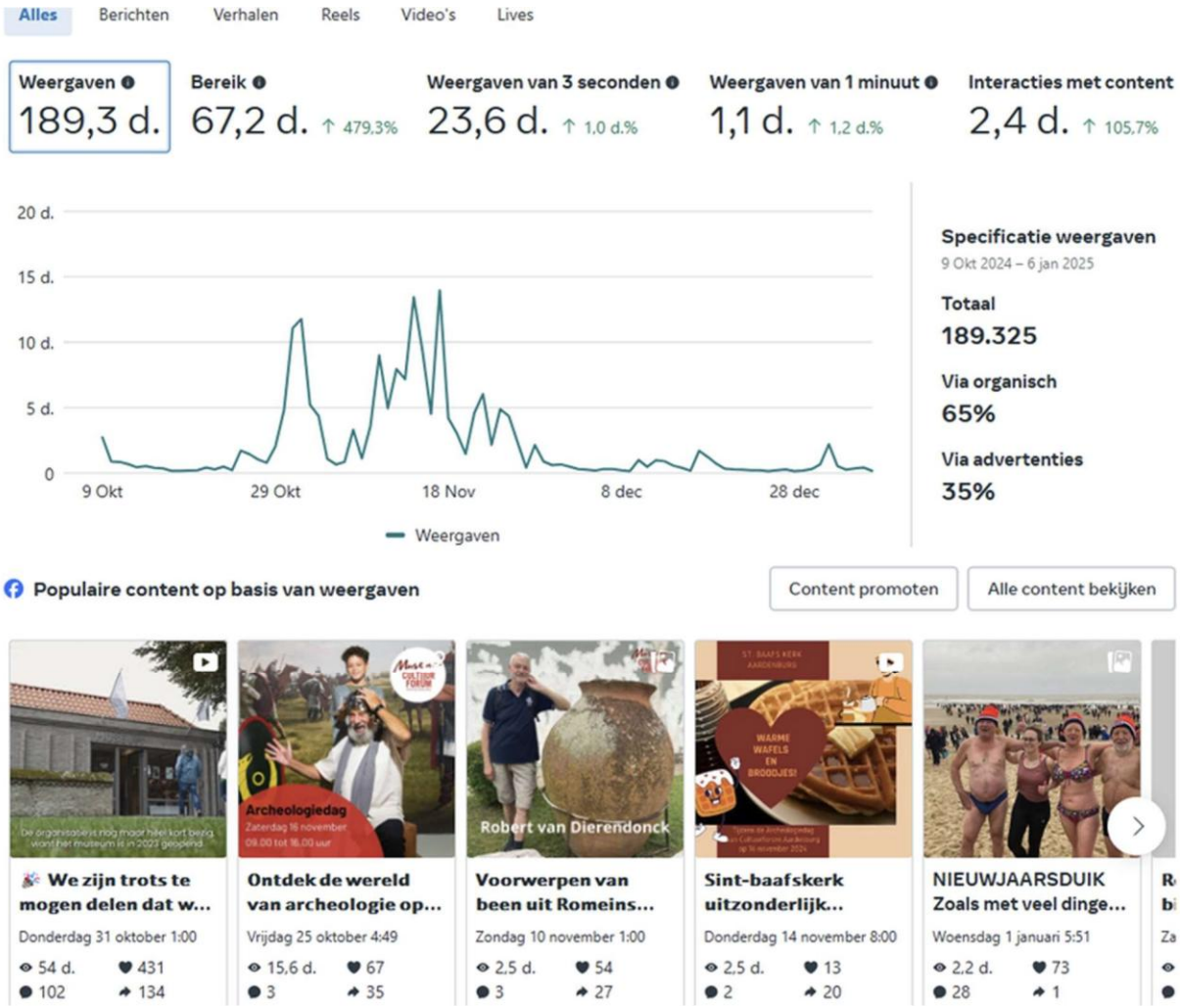

Afbeelding 3: data uit meta-businesssuite, 9 oktober 2024 tot 6 januari 2025

Verbeteren van de content op de website en sociale mediakanalen
We onderzochten de interactie van de lezers in relatie tot de content (tekst en beeld). Een vast punt van aandacht blijft het interessant maken van content voor verschillende doelgroepen op verschillende kanalen. Voornamelijk volwassenen waarderen de content op Facebook en Instagram. Het blijft een uitdaging om ook jongeren en jongvolwassenen op organische wijze (zonder gesponsorde berichten) geïnteresseerd te krijgen in onze content.

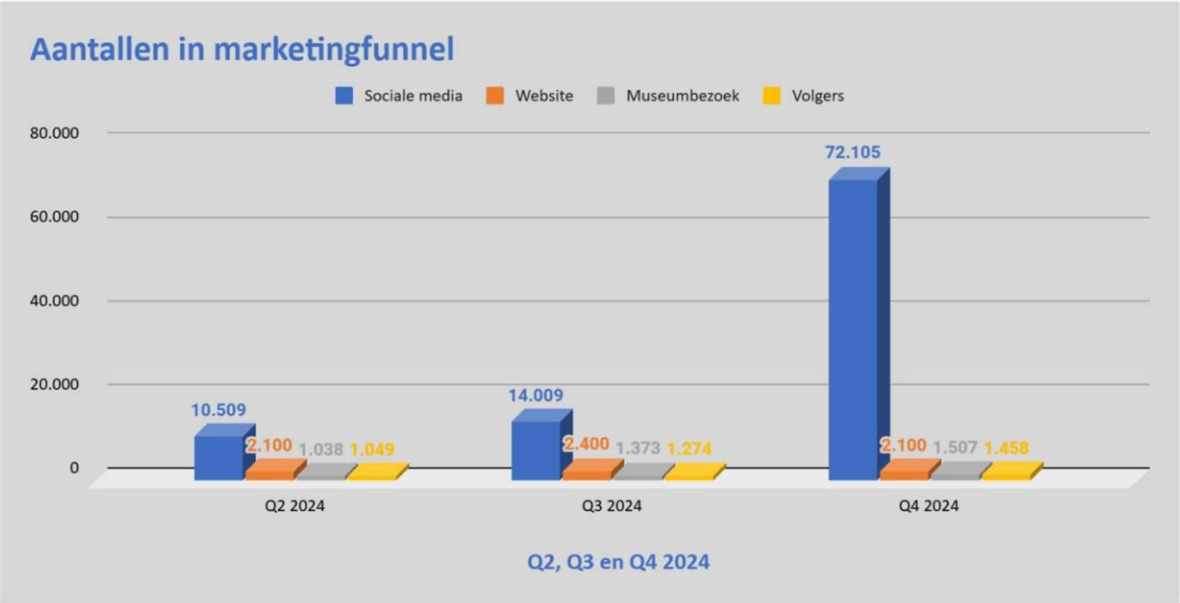

Aantallen volgens marketingfunnel Q2, Q3 en Q4 2024 (voor sociale media geldt: bereik en bezoek Facebook en Instagram)

Enkele andere hoogtepunten van het jaar zijn onder andere: o Samenwerkingen met lokale en regionale media om onze evenementen en exposities een breder podium te geven (Archeologiedag en WOII-tentoonstelling) Het Cultuurforum haalde een aantal keren de voorpagina;

- o Vernieuwing van diverse interne communicatiemiddelen en -kanalen: de website bezoekersreviews, vertaalplugin, AI-filmpjes, vernieuwde sociale media posts met Canva, stoepborden, A4-posters en ander drukwerk; o De introductie van een digitale nieuwsbrief, waarmee we elk kwartaal geïnteresseerden op de hoogte houden van nieuws over onze collectie en evenementen in het museum;
- o Het aanwezig zijn, verbeteren en corrigeren van informatie op externe websites.
- o Nieuwe o line communicatiekanalen en drukwerk: advertenties in de parkmagazines voor 2025.

Bijlage VIII: overzicht bezoekersaantallen 2024

1 januari tot en met 31 december

Marketingdata van de Museumvereniging – Overzicht van het aantal bezoekers met Museumjaarkaart, wanneer bezoekers met Museumjaarkaart het museum bezoeken, welke leeftijd de bezoekers met Museumjaarkaart hebben, overzicht van herhaalbezoeken, welke musea door dezelfde mensen ook worden bezocht en waar bezoekers met Museumjaarkaarten vandaan komen.

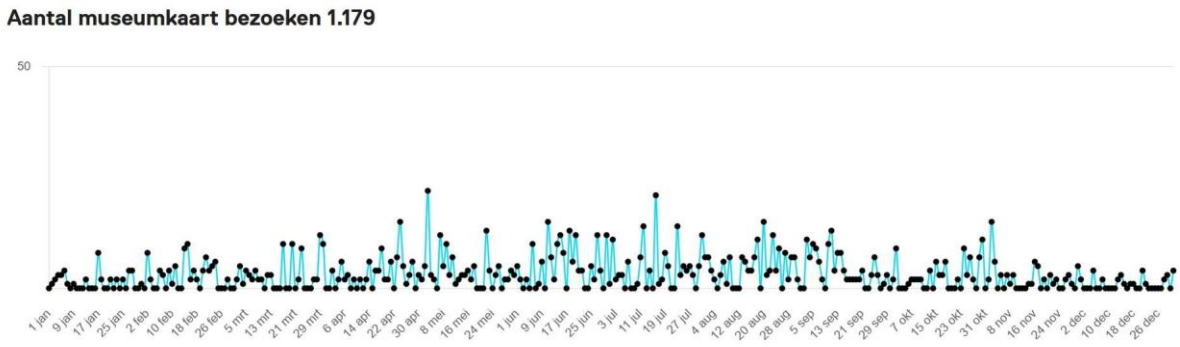

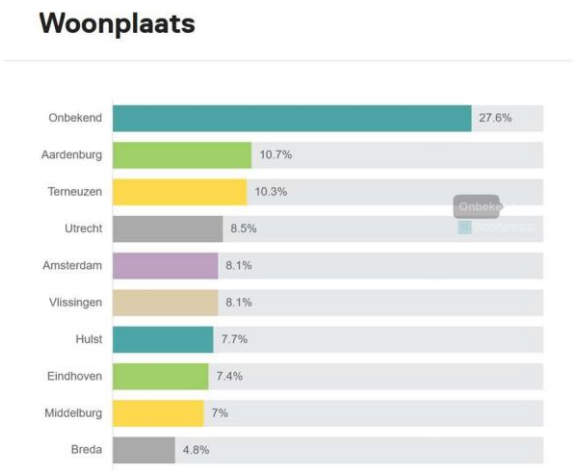

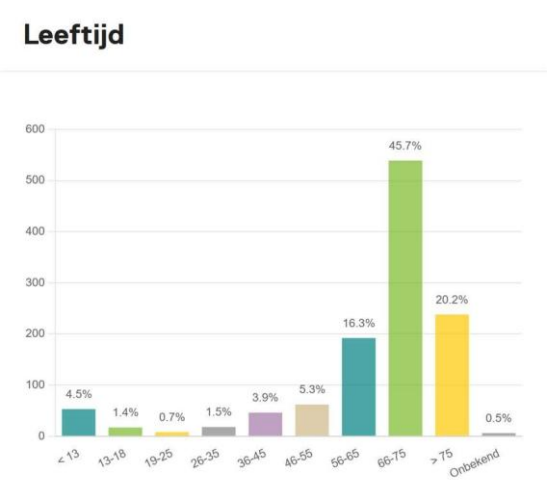

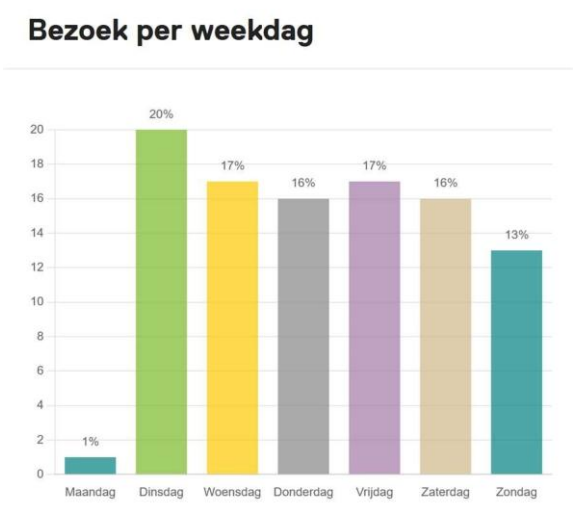

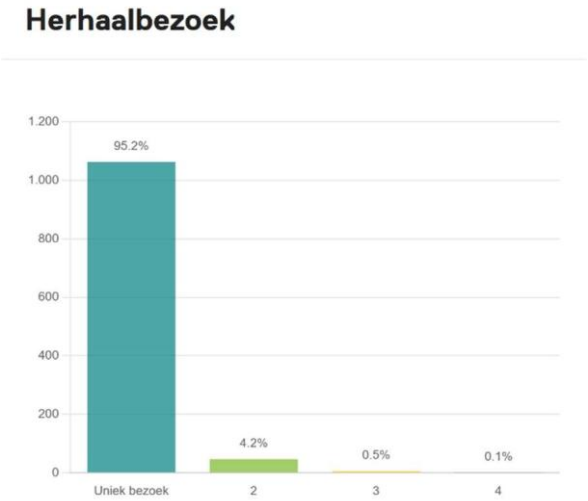

Marketingdata Cultuurforum Aardenburg – Het totaal aantal museumbezoekers (betalend, Museumjaarkaart en gratis) per maand weergegeven.

Marketingdata Cultuurforum Aardenburg – Het aantal betalende bezoekers aan de kassa, digitaal geregistreerd via Twelve, verdeeld in de groepen volwassenen, kinderen tot 6 jaar, kinderen tussen de 7 en 18 jaar, CJP, groepstarief vanaf 10 personen, Zeeuwse Museumkaart, gratis bezoekers (werkrelaties) of tickets gekocht via het online ticketsysteem.

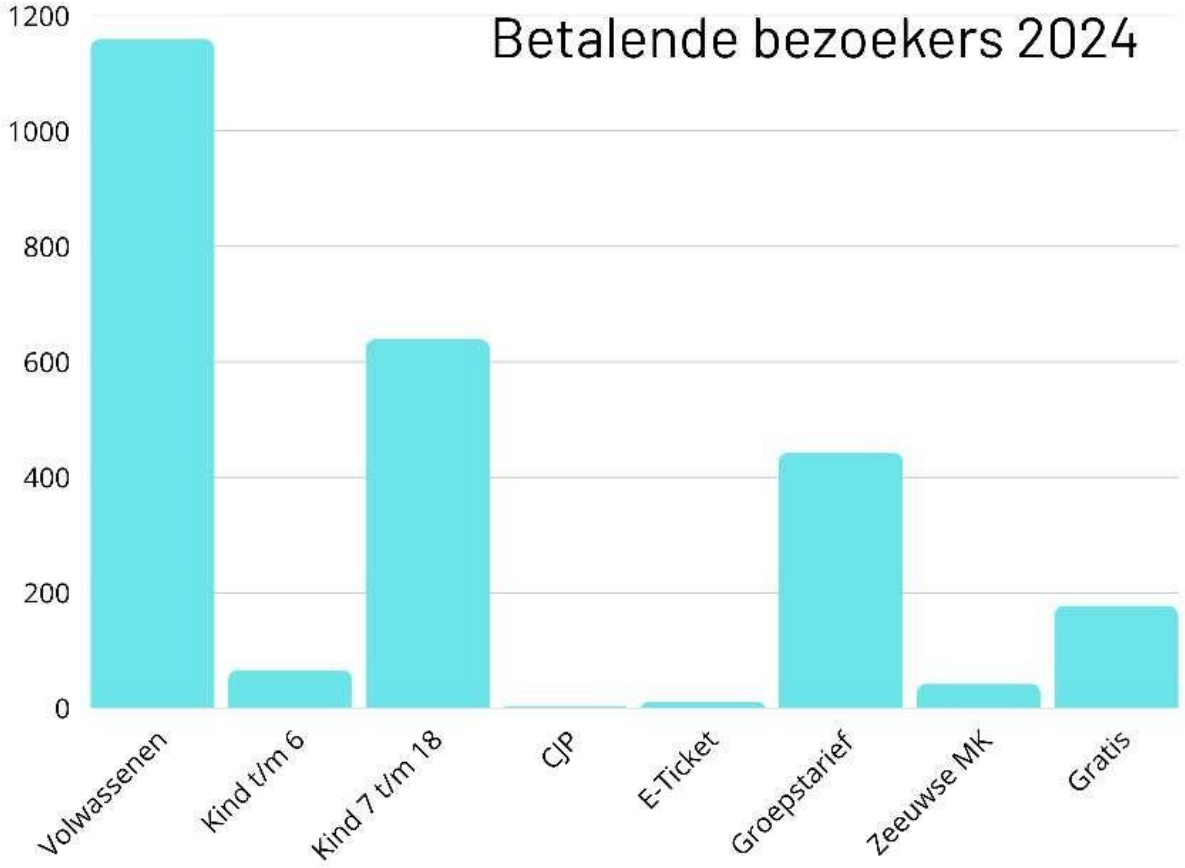

Marketingdata Cultuurforum Aardenburg – Het totaal aantal deelnemers aan educatieve programma's in 2024

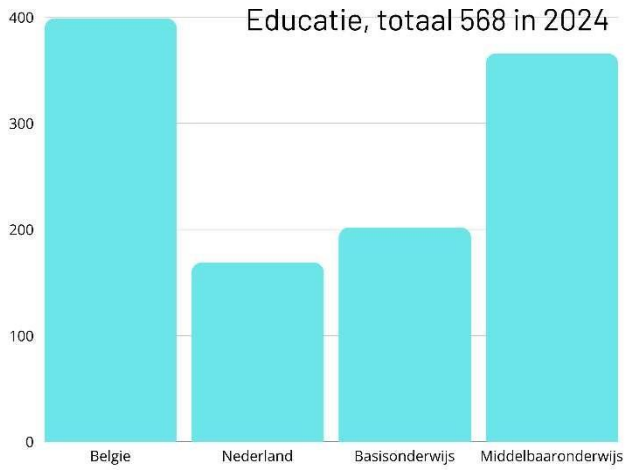

Marketingdata Cultuurforum Aardenburg – Het totaal aantal deelnemers aan activiteiten en events in 2024

Marketingdata Cultuurforum Aardenburg – Het totaal aantal deelnemers van Cultuurforum Aardenburg (incl. activiteiten en stadswandelingen van het Gidsengilde).

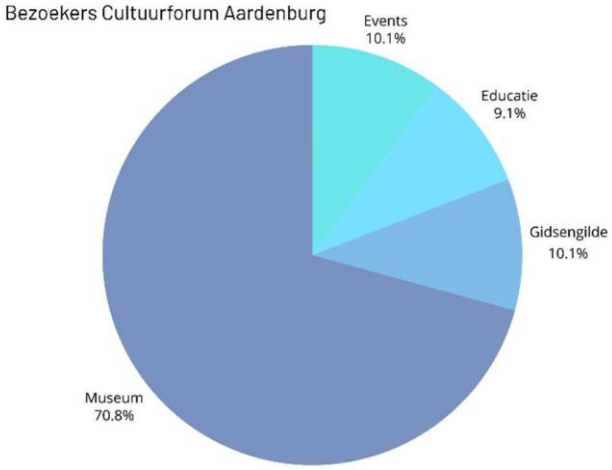

Marketingdata Cultuurforum Aardenburg – Het totaal aantal deelnemers aan activiteiten van het Gidsengilde Aardenburg in 2024.

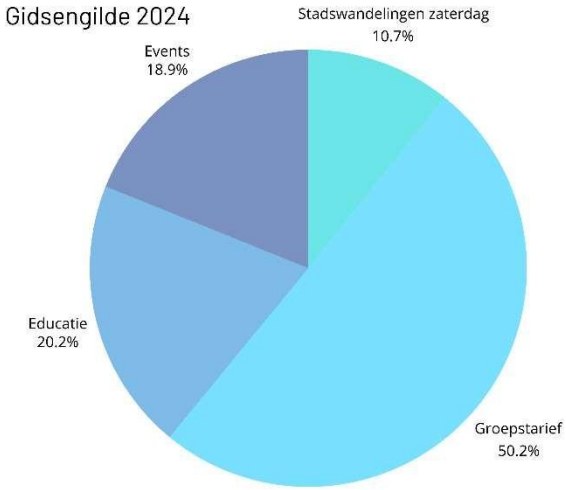

Marketingdata Cultuurforum Aardenburg – De herkomst van alle bezoekers in 2024, gemeten aan de balie.

Herkomst bezoekers museum: Zeeuws-Vlaanderen, overige provincies inclusief de rest van Zeeland, België en overige landen.

Marketingdata Cultuurforum Aardenburg – Als we weten waar onze bezoekers vandaan komen en hoe ze bekend zijn geworden met het Cultuurforum, dan kunnen we onze promotie- en marketingstrategie aanpassen om maximale resultaten te boeken. De data is verzameld aan de balie van het museum, maar nog niet consequent ingevuld of lastig te interpreteren en te verwerken tot bruikbare gegevens. In Q4 2024 is er een nieuw registratieformulier in gebruik genomen, waardoor het makkelijker wordt om gegevens te registreren en te verwerken. Daarom is besloten om alleen de gegevens van Q4 te gebruiken in deze rapportage. In 2025 wordt een nauwkeurigere weergave verwacht. Onbekende gegevens zijn opgenomen in de categorie
'overig'.

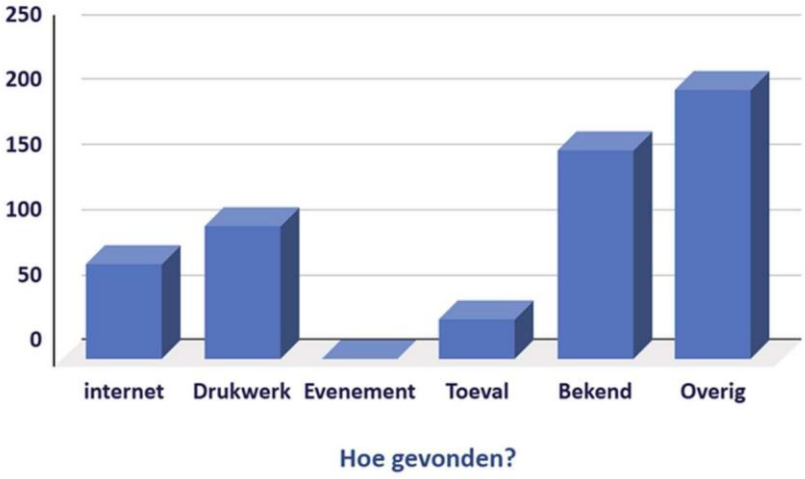

Aantrekken van bezoekers en nieuwe doelgroepen
Het aantrekken van nieuwe doelgroepen is een proces dat in beweging dient te blijven. Om meer bezoekers aan te trekken is er besloten om vanaf april 2025 de openingsuren te verruimen naar 10.00 tot 17.00 op dinsdag tot en met zaterdag. Zondag blijft gelijk, 13.00 tot 17.00 uur. Daarnaast is er geëxperimenteerd met het openstellen van het museum op maandag. In het hoofdseizoen lopen er voldoende mensen in Aardenburg en rond de Sint-Baafskerk. Extra bezetting is niet nodig, omdat er voldoende mensen in het museum aanwezig zijn op maandag om de bezoekers te bedienen.

Bijlage IX Balans

Balans per 31 december 2024 in euro's

	31 december 2024		31 december 2023	
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiele vaste activa				
Inventaris		5.971		8.758
Vlottende activa				
Vorderingen				
Belastingen en sociale premies verzekeringen	1.227		679	
Overige vorderingen en overlopende activa			-	
				679
Liquide middelen	5.303			5090
		12.501		14.527
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Bestemmingsreserve	6.376		8.551	
Onverdeeld resultaat	-855		-2.175	
		5.521		6.376
Kortlopende schulden				
Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.064		3.971	
Overige schulden en overlopende passiva	4.916		4.180	
		6.980		8.151
		12.501		14.527